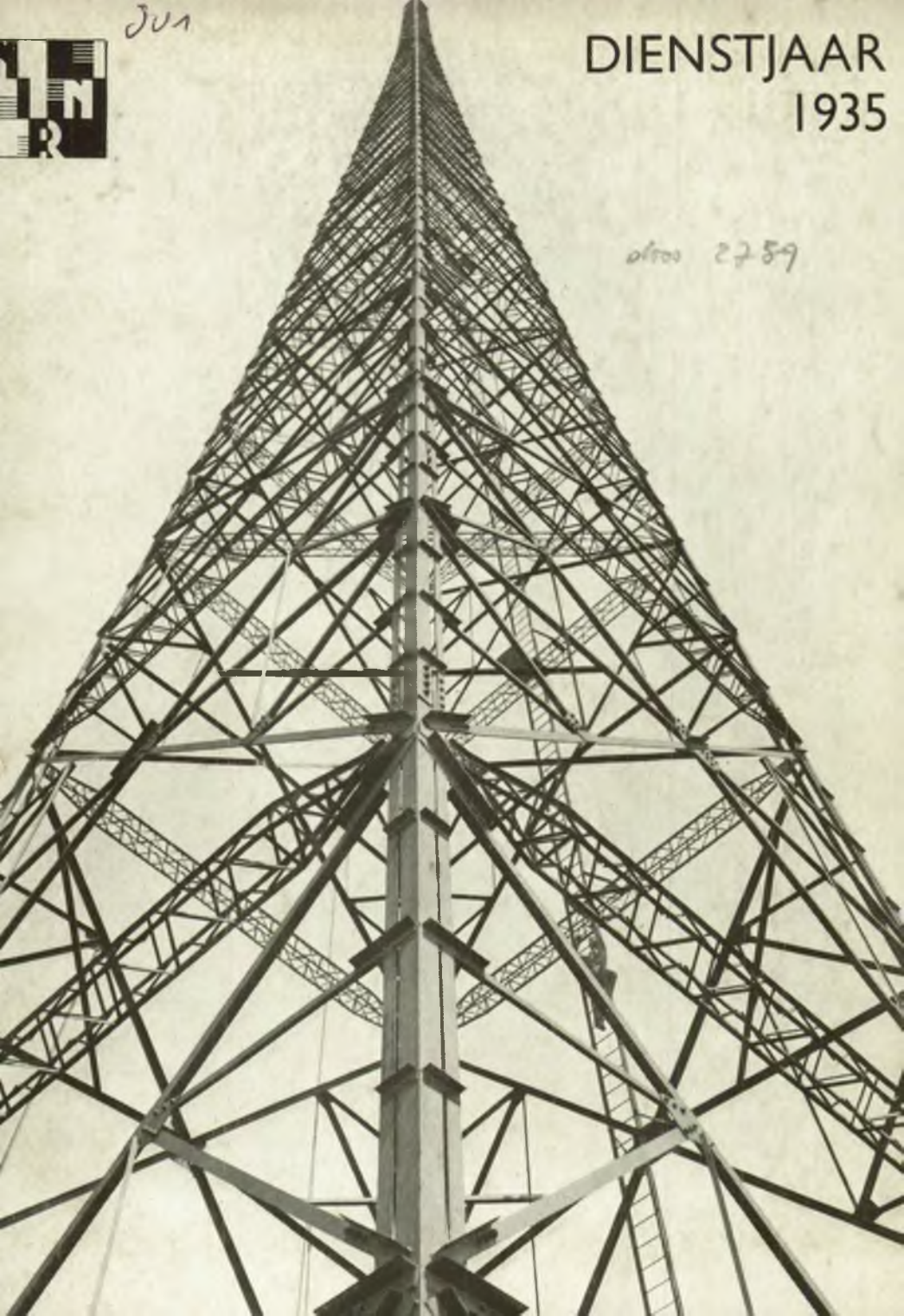

JUN

DIENSTJAAR
1935

afn. 2759

J A A R V E R S L A G

VAN HET

N. I. R.

DIENSTJAAR 1935

BRUSSEL
DRUKK. F. VAN BUGGENHOUDT N. V.
5-7-9, HAMERSTRAAT

Foto R. Marchand, Brussel.

Aandeel nemend in den nationalen rouw, heeft de Raad van het N. I. R., op Donderdag 29 Augustus 1935, aan Z. M. Koning Leopold III een telegram gezonden, waarbij hij Z. M. den Koning zijn eerbiedig rouwbeklag, alsook dat van den Directeur-generaal en van het personeel van het Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep, heeft aangeboden.

Jaarverslag van het N. I. R.

Algemeene Beschouwingen

Raad van Beheer en dagelijksch Bestuur.

Het N. I. R. werd opgericht in den vorm van een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, bij de wet van 18 Juni 1930.

Deze wet en het Koninklijk Besluit tot toepassing d. d. 28 Juni 1930 bepalen zijn statuut.

Het N. I. R. wordt beheerd door een Raad van Beheer, bestaande uit den Minister van P. T. T., Voorzitter, of van zijn vasten afgevaardigde, en uit negen leden als volgt aangesteld; één derde door den Koning, één derde door den Senaat en één derde door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

In 1935 was de Raad als volgt samengesteld :

Voorzitter : De h. Charles DU BUS DE WARNAFFE, tot op
26 Maart 1935,
De h. Paul-Henri SPAAK.

Vast Afgevaardigde van den Minister :

De hh. René CORTEIL, tot op 7 Januari 1935,
Charles RIGAUX, tot op 16 April 1935,
Marcel MALDEREZ.

Leden : de hh. Augustin ANDELHOF,
Baron Victor BUFFIN,
Baron Albert DE DORLODOT,
benoemd door den Koning.
de hh. Julien KUYPERS,
Maurice PHILIPPSON,
Baron Firmin VAN DEN BOSCH,
benoemd door den Senaat.
de hh. Kanunnik BOON,
Maurits SABBE,
Gaston THUNS,
benoemd door de Kamer der Volksvertegen-
woordigers.

In afwezigheid van den Minister, werd de Raad voor-
gezeten door het oudste lid, overeenkomstig artikel 5 van het
Koninklijk Besluit dat het statuut van het N. I. R. bepaalt.

In den loop van het jaar 1935 heeft de Raad van Beheer
negentien vergaderingen gehouden

Het onderzoek van de aan den Raad voor te leggen
stukken wordt toevertrouwd aan een Dagelijksch Bestuur,
bestaande uit drie leden, gekozen door en onder de leden
van den Raad van Beheer, alsook van den vasten afgevaar-
digde van den Minister.

Dit Dagelijksch Bestuur bestond in 1935 uit :

de hh. Kanunnik BOON,
Julien KUYPERS,
Maurice PHILIPPSON,
en den vasten afgevaardigde van den Minister.

Het voorzitterschap van het Dagelijksch Bestuur wordt
om de beurt waargenomen door ieder lid, volgens een gere-
gelde maandelijksche afwisseling.

HET GEBOUW VAN HET N. I. R. ... IN 1937.

Het Dagelijksch Bestuur heeft, in 1935, 45 vergaderingen gehouden.

De leden van den Raad van Beheer wonen de vergaderingen van het Dagelijksch Bestuur bij, telkens als hun aanwezigheid aldaar, uit hoofde van hun bevoegdheid, nuttig geacht wordt.

De leden van den Raad van Beheer en van het Dagelijksch Bestuur woonden talrijke vergaderingen bij, waarop allerlei kwesties behandeld werden, o. a. :

— de deelneming van het N. I. R. aan de Tentoonstelling te Brussel 1935,

— de verschillende aanbestedingen voor den ruwbouw van het Gebouw van het N. I. R.,

- de werken aan het Gebouw van het N. I. R.,
- het opmaken van het Statuut van het Personeel,
- de reorganisatie van de diensten van het N. I. R.,
- de herziening van de salarisregelingen en de wedden van het personeel,
- de goedkeuring van de beraamde begrooting voor 1936,
- de reorganisatie der orkesten, enz..., enz...

Het Secretariaat van den Raad van Beheer en van het Dagelijksch Bestuur werd tot op 26 Augustus 1935 waargenomen door den h. Paul VAN IMSCHOOT, en sedert door den h. Valère DARCHAMBEAU, Inspecteur-generaal van het N. I. R.

Commissie van Toezicht.

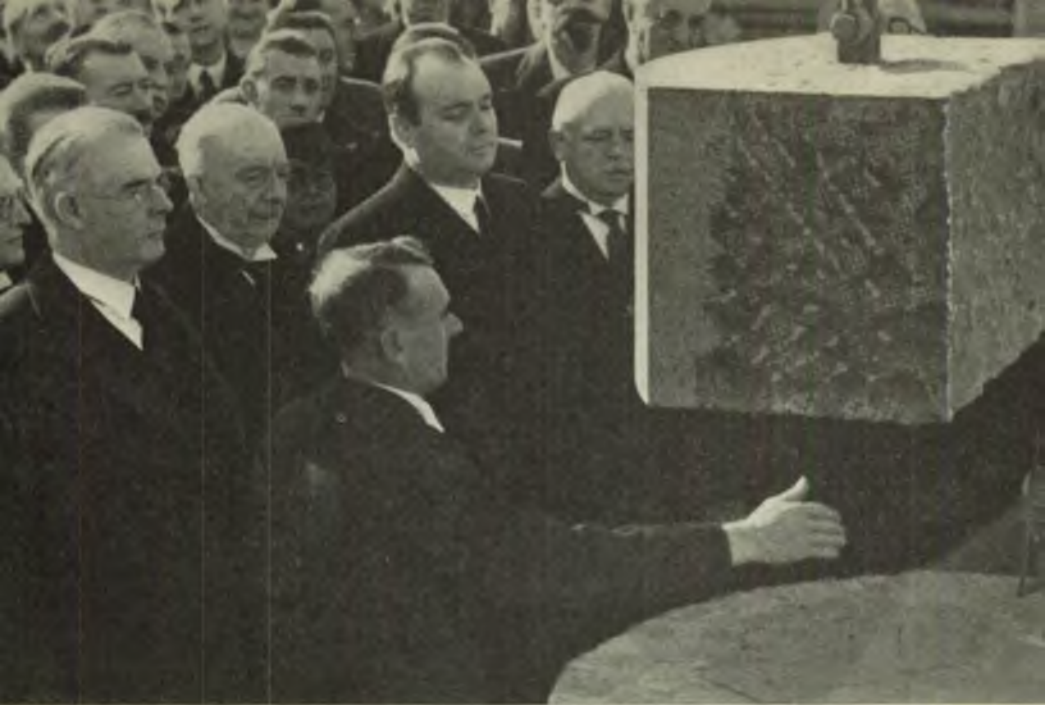
De rekeningen van het Instituut worden nagezien door een Commissie van Toezicht, bestaande uit een Voorzitter en drie leden, van Belgische nationaliteit, aangesteld en afzetbaar door het Rekenhof.

Die Commissie ziet ter plaatse de rekeningen en de boeken van het N. I. R. na. Het is als volgt samengesteld :

- Voorzitter* : de h. FORTIN, Raadsheer in het Rekenhof;
 de h. LEBON, directeur-titulair bij het Rekenhof;
 de h. VRANCKEN, auditeur bij het Rekenhof;
 de h. VANDENHOLT, auditeur bij het Rekenhof.

Administratieve Reorganisatie.

Toen het N. I. R., in 1931, zijn werking inzette, waren er in België ongeveer 175,000 luisteraars; over iedere golf-lengte werd hoogstens vijf uur daags uitgezonden. Daar het aantal luisteraars in 1935 het cijfer 700,000 overschreed, ging de Raad van Beheer over tot de reorganisatie van de

3 NOVEMBER 1935. — IN AANWEZIGHEID VAN DEN HEER SPAAK, MINISTER VAN P.T.T.,
WORDT DE EERSTE STEEN GELEGD VAN HET GEBOUW VAN HET N. I. R.

kaders van het N. I. R., ten einde deze aan de uitbreiding van de diensten en van de uitzendingen aan te passen.

Overeenkomstig de beginselen die aan de nijverheidsinrichtingen ten grondslag liggen, werden de verschillende diensten gegroepeerd en ingedeeld in drie departementen, die rechtstreeks onder het gezag van den heer M. van Soust de Borkenfeldt, Directeur-generaal staan :

- 1° het Administratief Departement,
- 2° het Programma-Departement,
- 3° het Technisch Departement.

In het hiernavolgend organiek schema komen de diensten voor, die van elk departement afhangen.

Organiek Schema

Administratief Departement.

Dienst van het Personeel en de Geschillen.
Dienst der Boekhouding.
Dienst van Secretariaat en Aankopen.

Programma Departement.

Dienst der Vlaamsche gesproken uitzendingen.
Dienst der Fransche gesproken uitzendingen.
Dienst der Muziekuitzendingen.
Dienst der Audities.
Dienst der O. V. en Buitenlandsche Betrekkingen
Diensten voor Pers en Luisteraars.

Technisch Departement.

Exploitatiedienst.
Bouwdienst.
Dienst der opzoekingen.

Algemeene Directie.

De Directeur-generaal verzekert het Dagelijksch Beheer van het Instituut en voert de beslissingen van den Raad van Beheer uit. Hij heeft de directie van de departementen en van de diensten van het N. I. R. in handen. Hij leidt persoonlijk het Programma-departement, bijgestaan door den Secretaris van dit departement.

Algemeene Inspectie.

De Inspecteur-generaal neemt de volgende diensten waar :

- a) Inspectie, Controle, Statistiek;
- b) Secretariaat van den Raad van Beheer en van het Dagelijksch Bestuur;
- c) Organisatie, Opzoekingen, Documentatie.

3 NOVEMBER 1935. — HET ONDERTEEKENEN VAN HET PERKAMENT DAT ONDER DEN EERSTEN STEEN VAN HET GEBOUW VAN HET N. I. R. ZAL INGEMETSELD WORDEN.

Administratief Departement.

Het hoofd van het departement, rechtstreeks onder het gezag van den Directeur-generaal geplaatst, staat in voor de goede werking van de diensten van dit departement. Het omvat :

a) De Dienst van het Personeel en de Geschillen.

Onder de leiding van den Directeur van het Personeel verzekert deze dienst de aanwerving van en het toezicht op het personeel, alsook het organiseren van de examens; hij regelt de aanwervingscontracten, behandelt de kwesties betreffende de betrekkingen tusschen het N. I. R. en zijn personeel (wedden, salarisregelingen, sociale wetten, sociale

werken, enz.), waakt over de toepassing van het Statuut van het Personeel, stelt alle contracten op en onderzoekt de geschillen.

b) *De Dienst der Boekhouding.*

Deze dienst schrijft de comptabiliteitstukken in en oefent een vaste controle uit op de uitgaven. Hij houdt zich daarenboven bezig met al de kwesties die de begrooting aangaan.

c) *De Dienst van Secretariaat en Aankopen.*

Binnen de bevoegdheid van dezen dienst vallen : het toezicht op het werk der typisten, het classificeeren van de stukken en het samenstellen van het archief. Hij verzekert bovendien het economaat en de centralisatie van de aankopen van het Instituut.

Het Statuut van het Personeel.

Het Statuut van het Personeel van het N. I. R., reeds tijdens het vorig dienstjaar ontworpen, werd door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 24 Juni 1935 definitief opgesteld, op een basis die eenigszins overeenkomt met deze van de werkcontracten der private ondernemingen.

Voor de pensioenen van het personeel wordt in den loop van het dienstjaar 1936 een regeling getroffen.

De Wedden van het Personeel.

De wedden van het personeel, in 1933 een eerste maal met 5 % verminderd, werden, bij beslissing van den Raad van Beheer, nogmaals met 5 % verminderd met ingang van 1 Maart 1935.

Uit hoofde van de stijging van het index-cijfer werd, van 1 October 1935 af, deze tweede vermindering ingetrokken.

Foto W. Kessels, Brussel.
HET PAVILJOEN VAN HET N. I. R. OP DE TENTOONSTELLING
VAN 1935 TE BRUSSEL.

Tentoonstelling te Brussel.

Zeer actief was de deelneming van het N. I. R. aan de Algemeene Wereldtentoonstelling te Brussel in 1935.

Een paviljoen werd opgericht in de nabijheid van het Heysel-Stadion : het besloeg een oppervlakte van 600 m^2 .

Het midden van dit gebouw werd ingenomen door een auditorium in den vorm van afgeknotte ruit, 17 meter lang, 11 meter breed en $7^{\text{m}}50$ hoog, hetzij een kubus van ongeveer $1,400 \text{ m}^3$.

Langs drie zijden van dit auditorium kon het publiek rondgaan in een glazen galerij, vanwaar het de repetities en uitvoeringen van concerten of radiospelen kon bijwonen

en zich op de hoogte stellen van de werkzaamheden der regisseurs-omroepers, en van de werking van een ter plaats opgerichte radio-centrale, voorzien van 9 versterkersrekken, 3 schijven voor pick-up, enz.

In speciale lokalen werkten regelmatig apparaten voor het registreeren op platen of op stalen banden.

Juist vóór het oprichten van zijn eigen Gebouw, heeft het N. I. R. het bouwen van zijn paviljoen op de Tentoonstelling te Brussel beschouwd als een zeer belangrijke proefneming zoo wat de acoustiek als wat het isoleeren der lokalen onderling of ten opzichte van de geluiden van buiten betreft.

Door het kiezen van een bepaalde plaats, in de nabijheid namelijk van het woelig attractieplein, werden leerrijke gegevens bekomen.

Hierbij dient aangestipt dat het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling te Brussel in 1935, gebouwd werd volgens de plans van den h. Joseph DIONGRE, den bouwkundige die, na wedstrijd, werd aangeduid om de plans te ontwerpen van het " Gebouw van het N. I. R. ", Heilig Kruisplein.

De deelneming van het N. I. R. aan de Tentoonstelling te Brussel heeft grooten bijval genoten en een gunstigen invloed gehad op het publiek, dat aldus in de gelegenheid gesteld werd om zich rekenschap te geven omtrent voorbereiding en uitvoering van de radio-uitzendingen.

Zoolang de Tentoonstelling heeft geduurd, heeft het N. I. R. in zijn paviljoen dagelijks uitzendingen gedaan, hetzij op 484 meter, hetzij op 322 meter.

Deze uitzendingen, concerten, luisterspelen, schetsen, enz., werden gegeven met medewerking van :

- 1° het Symphonie-orkest (60 muzikanten);
- 2° het Radio-orkest (31 muzikanten);
- 3° het Genre-orkest (21 muzikanten);
- 4° verschillende muzikale groepen;
- 5° zangers en instrumentisten;
- 6° acteurs, enz.

Foto W. Kessels, Brussel.
IN DE LUISTERGAANDERIJ VAN HET PAVILJOEN VAN HET N. I. R.
OP DE WERELDTENTOONSTELLING TE BRUSSEL.

Hierbij dient gevoegd dat meermalen werd beroep gedaan op het Symphonie-orkest om in de groote feestzaal concerten te geven, onder de leiding van den h. Désiré DEFAUW, Muziekadviseur en Eerste Dirigent bij het N. I. R., of van den h. Franz ANDRÉ, Titulair-Dirigent van het Symphonie-orkest.

Ten slotte heeft het N. I. R. zijn deelneming en zijn propaganda ten voordeele van een zoo belangrijke uiting van nationale activiteit als de Tentoonstelling te Brussel was, bekroond met het inrichten van een reeks radiomanifestaties, binnen de omheining van de Tentoonstelling :

— uitzending van concerten gegeven in de groote feestzaal of in open lucht;

— documentaire gesproken reportages in de eigenlijke Tentoonstelling of binnen de muren van Oud-Brussel;

— gesproken sportreportages in het Heysel-stadion, enz.

Deze verschillende manifestaties werden ingeschakeld in de bijzondere uitzendingen, die zoowel ter gelegenheid van de opening als van de sluiting van de Tentoonstelling gedaan werden.

JULES DIONGRE,
architect van het Gebouw
van het N. I. R.

Het « Gebouw van het N. I. R. ».

Het "Gebouw van het N. I. R.", werk van den bouwkundige JULES DIONGRE, laureaat van den in 1933 door het N. I. R. uitgeschreven wedstrijd, zal opgericht worden te Brussel op een terrein van ongeveer 4,000 m² oppervlakte, grenzend aan het Heilig-Kruisplein, de Alphonse de Wittestraat en de Belvédèrestraat.

In dit gebouw worden al de diensten van het N. I. R. gecentraliseerd, met uitzondering natuurlijk van het zendstation.

De concertzalen, ten getalle van zes (waarvan één van 42 × 24 meter, met een plaatsruimte voor 270 uitvoerders en 350 luisteraars) en vier speciaal voor de opvoering van tooneelstukken en luisterspelen ingerichte lokalen, zijn samengebracht in twee "torens" of steenen blokken, die in 't midden van het terrein oprijzen.

Ten einde de voortplanting van het geluid te voorkomen, zijn deze lokalen zorgvuldig van elkaar, alsook van de aanpalende gedeelten van het gebouw gescheiden door middel van dikke muren, ledige ruimten en speciale geluiddempende materialen.

De lokalen van de technische, administratieve en andere diensten, alsook de verschillende auditoria voor de gesproken uitzendingen, worden rond beide torens rationeel over vijf verdiepingen verdeeld.

De aanneming van de fundamenten werd op 25 Februari openbaar aanbesteed. De inschrijvingen, ten getale van veertien, werden op 27 April geopend.

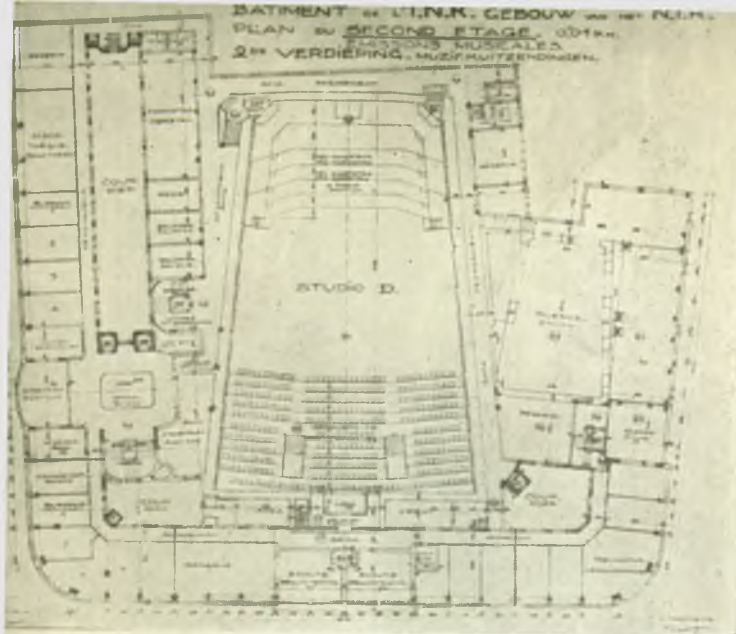
Ziehier de lijst :

1° de h. R. GILLION, Brussel	7,617,215.—
2° de h. DE WISPELAERE, Brugge	8,273,909.30
3° Entreprises BLATON-AUBERT, Brussel	8,655,422.19

DE MICRO OP HET BOUWTERREIN.

PLAN DER 2^e VERDIEPING VAN HET GEBOUW VAN HET N.I.R.
HET GROOT AUDITORIUM (15.000 M3).

4 ^o de hh. L. & A. DE VLEMINCK, Brugge . . .	9,267,189.20
5 ^o de hh. DECOCK-STORDEUR & FILS, Brussel.	9,715,000.—
6 ^o de h. L. VAN RYMENANT, Brussel . . .	9,750,687.10
7 ^o Société d'Etudes et de Constructions, Brussel	10,077,935.16
8 ^o Société BEMAT, Luik	10,116,241.98
9 ^o de hh. DE BUSSCHERE, VAN DEN BORRE & FILS, Tielt	10,188,964.—
10 ^o de hh. F. & L. MONTOSY, Brussel. . . .	11,165,426.33
11 ^o de h. DUGAILLEZ, Cuesmes	11,300,459.—
12 ^o Société ENGEMA, Brussel	11,526,819.35
13 ^o Société GÉNÉRALE D'ENTREPRISES, Brussel	11,616,694.90
14 ^o de h. G. CARPEAUX, Luik	12,949,105.14

Na onderzoek van de voorwaarden der verschillende inschrijvers werd de aanbesteding toegewezen aan den h. R. GILLION, aannemer van openbare werken, 66, Bosni straat, Brussel. Ten gevolge van zekere wijzigingen en toevoegingen aan zijn ontwerp werd het bedrag van zijn aanbesteding op fr. 8,059,033.50 gebracht.

OP HET BOUWTERREIN VAN HET N. I. R. — 8 JULI 1935.

In de aanbestedingsvoorwaarden wordt de uitvoeringstermijn bepaald op 350 werkdagen; hierbij dienen gevoegd de perioden waarin het werk wegens guurheid van het weder moet stilgelegd, alsook de verlengingen voortkomend uit wijzigingen waartoe in den loop van de onderneming besloten werd.

Met den bouw werd een aanvang gemaakt in 1935 (8 Juni), hetzij enkele dagen vóór den door het uitvoeringsbevel officieel vastgestelden datum (20 Juni 1935).

Einde December 1935 was de toestand der werken als volgt :

- Fundeering op in den grond gegoten palen. — Geëindigd.
- Algemeene bedding in gewapend beton op de fundeering.
- Uitgevoerd over de twee derden van de oppervlakte.

Bouw. — Uitgevoerd over ongeveer een derde van de oppervlakte (Belvédèrestraat en hoek van de A. de Wittestraat) tot op de hoogte van den entresol en over het tweede derde (middenstrook van het terrein, aan den kant van de A. de Wittestraat), ongeveer tot op de hoogte van het gelijkvloers.

In het gedeelte van het gebouw, dat zich bevindt op den hoek van de De Wittestraat en de Belvédèrestraat en dat toen tot op de hoogte van de verdieping gelijkvloers reeds opgetrokken was, werd, den 3^{en} November, de eerste steen gelegd door den h. SPAAK, Minister van P. T. T., Voorzitter van den Raad van Beheer van het N. I. R., vergezeld van leden van den Raad en in aanwezigheid van talrijke personaliteiten.

* * *

Daar de concertzalen en de andere voor de uitzendingen bestemde lokalen, met hun bijgebouwen, van alle geluiden van buiten dienen gevrijwaard en derhalve volkomen dicht zijn, worden zij artificieel gelucht. Er werd besloten dat, zooals zulks heden ten dage in al de groote zendstations en in zeer talrijke schouwburg-, concert- en bioscoopzalen gedaan wordt, de lokalen zouden worden voorzien van een systeem van “ Luchtregeling ”, met bepaalden vochtigheidsgraad, verwarmend gedurende den winter en verkoelend gedurende den zomer door middel van een koelinrichting.

De installatie der luchtregeling werd in 1934 openbaar aanbesteed, doch wegens tekortkoming van den aangenomen inschrijver moest de genomen beslissing worden ingetrokken.

Op 7 Juni 1935 had een tweede aanbesteding plaats; op 13 Juli werden de inschrijvingen geopend. Ziehier de lijst :

1 ^o Société Belge d'Electricité A.S.E.A., Brussel	1,642,180.—
2 ^o Compagnie Générale d'Hygiène, Brussel.	2,416,000.—
3 ^o Applications mécaniques et thermiques, Brussel	2,475,024.—

4°	Chauffage central Sulzer, Brussel.	2,725,870.
5°	Société Carrier Continentale, Parijs.	3,055,550.—
6°	Automatique électrique de Belgique, Brussel	3,090,675.—
7°	Société S. E. M. I. C., Brussel.	3,425,000.—
8°	Ateliers de Construction C. De Raedt, Waver	3,668,800.—

Na onderzoek van de inschrijvingen werd de aanneming aan de " Société A. S. E. A. " toevertrouwd. Ten gevolge van wijzigingen en toevoegingen aan het ingediend ontwerp werd de inschrijving van de " A. S. E. A. " gebracht op fr. 1,701,233.

De machines en toestellen voor de luchtregeling worden aangebracht in den loop van 1936, wanneer de bouwwerken voldoende zullen gevorderd zijn.

Zendtijd.

Tot 3 November 1935 werd de zendrooster van 1934 behouden, d. w. z. :

- In de week* : van 12 tot 14 uur;
van 17 tot 23 uur.
's *Zaterdags* : van 12 tot 14 uur;
van 17 tot 24 uur.
's *Zondags* : van 10 tot 14 uur.
van 17 tot 24 uur.

Van 3 November 1935 af werd de zendtijd aanzienlijk uitgebreid :

- In de week* : van 6 u. 37 tot 9 uur;
van 11 u. 55 tot 14 uur;
van 16 u. 35 tot 23 uur.
's *Zaterdags* : van 6 u. 37 tot 9 uur;
van 11 u. 55 tot 24 uur.
's *Zondags* : van 6 u. 37 tot 24 uur.

Sedert 3 November werd de zendtijd dus met 24.30 uren verhoogd, hetgeen het jaarlijksch aantal zenduren voor beide stations op ongeveer 9,000 brengt.

Uitzendingen uitgaande van de Regeering.

Overeenkomstig artikel 16 van het Koninklijk Besluit tot toepassing van de wet, heeft het Instituut, in 1935, al de mededeelingen uitgezonden die hem door de regeering werden overgemaakt.

Uitzendingen voor Kongo.

Sedert het instellen van de radiotelefonische verbindingen van de zendstations Ruiselede en Leopoldstad, op 15 September 1933, is de vraag gerezen of de uitzendingen voor Kongo door Leopoldstad of door Ruiselede dienden gedaan.

Vergelijkende proeven werden in Juni 1933 door beide zenders genomen.

Hieruit bleek dat de zender van Leopoldstad in twee streken in Kongo slechts gedeeltelijk of in 't geheel niet kon waargenomen worden.

De uitzendingen van Ruiselede daarentegen waren over heel de kolonie vrij duidelijk waarneembaar en werden dan ook over 't algemeen boven deze van Leopoldstad verkozen. Derhalve werd besloten dat de uitzendingen voor Kongo, door de tusschenkomst van de Regie van Telegraaf en Telefoon, via Ruiselede zouden plaats hebben, over een golflengte van 29^m04.

Van 24 Mei 1934 af worden deze uitzendingen dagelijks door het N. I .R. verzorgd.

Begin October 1935 telde Belgisch Kongo 850 luisteraars. Om de zenduren overeen te brengen met de uren waarop het station te Ruiselede voor den publieken radiotelegrafischen dienst wordt gebruikt, werden ze in overleg met den Minister van Koloniën vastgesteld van 19 u. 30 tot 21 uur, t. t. z. 1 1/2 u., en verdeeld als volgt :

- 19 u. 30 : een Vlaamsch gesproken dagblad;
- 19 u. 45 : een Fransch gesproken dagblad;
- 20 uur : muziek,

EEN HOEKJE OP HET BOUWTERREIN VAN HET N.I.R. — 23 NOVEMBER 1935.

In 1935 bedroeg het aantal zenduren, — de speciale uitzendingen ter gelegenheid van het overlijden van Koningin Astrid inbegrepen — in totaal 572 u. 35'.

Ten einde de wenschen van de bewoners der kolonie te gemoet te komen diende het N. I. R. over een zender op zelfstandig korte golf te beschikken, die uitgebreider programma's zou kunnen uitzenden op voor de verschillende streken van Belgisch Kongo geschikte uren.

Uitzendingen voor de Scholen.

De uitzendingen van de Schoolradio worden onder de hooge bescherming van het Ministerie van Openbaar Onderwijs en met de technische en financieele hulp van het N. I. R. voortgezet.

Algemeene Bepalingen.

Doel van deze uitzendingen is geenszins den leeraar te vervangen; zij worden gegeven om hem behulpzaam te zijn en stellen te dien einde pedagogisch materieel te zijner beschikking dat een gewone school, met haar beperkte middelen en een niet gespecialiseerd personeel, hem onmogelijk kan bieden.

Organisatie der Uitzendingen.

Van 4 Januari tot 24 Juni werden 41 uitzendingen van 45' over de Vlaamsche en Fransche golflengten gedaan. De Vrijdag-uitzendingen zijn bestemd voor de leerlingen der hogere klassen van het middelbaar, normaal -en technisch onderwijs; de Maandag-uitzendingen zijn bestemd voor de lagere klassen van het middelbaar onderwijs.

Van October 1935 af vallen de Vlaamsche en Fransche uitzendingen niet meer samen, zulks hoofdzakelijk om de beide taalstreken van het land in staat te stellen meer nut uit de uitzendingen te trekken. Daarenboven werden, sedert November 1935, twee nieuwe wekelijksche uitzendingen ingericht, een Vlaamsche en een Fransche, bestemd voor de leerlingen van den derden en vierden graad van het lager onderwijs en van de daarmee overeenstemmende klassen van het middelbaar onderwijs.

Aldus worden de uitzendingen doelmatiger aan de schoolorganisatie zelf aangepast.

Gedurende de drie laatste maanden van het jaar 1935, namelijk van 21 October tot 23 December, werden zoo over de Fransche als over de Vlaamsche golflengte 22 uitzendingen ingericht, ingedeeld als volgt :

- 16 uitzendingen van 45 minuten;
- 5 uitzendingen van 25 minuten;
- 1 uitzending (3 deelen) van 70 minuten, ter gelegenheid van Sinterklaas.

Uit antwoorden op een onderzoek, in den loop van dit

jaar door het Ministerie van Openbaar Onderwijs ingesteld, blijkt dat slechts 135 scholen een ontvangtoestel bezitten, maar dat ongeveer 300 scholen regelmatig de uitzendingen volgen, door middel van toestellen die door particulier initiatief te harer beschikking worden gesteld.

Sedert hebben tientallen van scholen, hoofdzakelijk lagere scholen, zich eveneens toestellen aangeschaft.

Het lijkt nu wel dat de periode van organisatie voorgoed achter den rug is en dat het onderwijzend personeel zich beter rekenschap geeft van het nut dat het uit dit nieuw mechanisch materieel kan trekken. Van nu af kan men reeds voorzien dat in 1936 bemoedigende resultaten zullen geboekt worden, voornamelijk indien men er in slaagt een speciaal voor de scholen bestemd ontvangtoestel te bouwen.

Behalve de leerlingen hebben ook talrijke volwassen luisteraars met belangstelling de uitzendingen voor de scholen gevolgd.

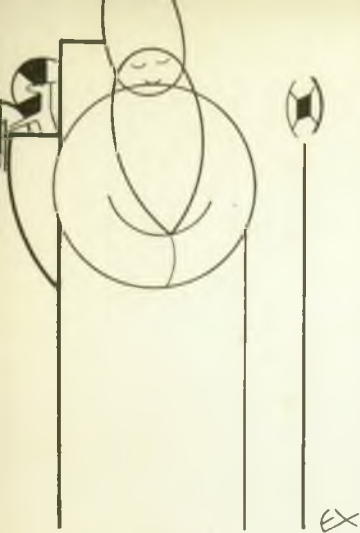
Bulletin.

Het maandelijksch bulletin, waarin rijk geïllustreerde artikels over de radio-spreekbeurten opgenomen worden, is voor de leeraars een ware mijn van documentatie. Onontbeerlijk voor het voorbereiden en het uitvoeren van de uitzendingen, wordt het eveneens in het buitenland ten zeerste gewaardeerd.

De artikels betreffende eenzelfde vak worden onder één rubriek samengebracht. Ten einde iederen leeraar in de gelegenheid te stellen om het gedeelte dat hem aangaat te gebruiken (want iedere school beschikt slechts over één exemplaar) verschijnt het bulletin op losse en, met het oog op een gemakkelijke rangschikking, geperforeerde bladen.

De redactie van het bulletin wordt aan een secretaris toevertrouwd. Het wordt door het Ministerie van Openbaar Onderwijs uitgedeeld. Het N. I. R. stuurt het evenwel rechtstreeks naar de particuliere abonnees (d. i. enkele dozijnen exemplaren).

TEEKENING VAN EX.

Sinterklaas-wedstrijd.

Ter gelegenheid van Sinterklaas werd een wedstrijd ingesteld. Hij bestond uit een opstel : de deelnemers moesten een geschiedenis, waarvan de spreker hun reeds het eerste gedeelte verhaald had, voortzetten en voltooien. Voor beide uitzendingen, de Vlaamsche en de Fransche, heeft het N. I. R. drie prijzen van 1,500 frank gesticht, bestemd voor den aankoop van een ontvangtoestel voor de winnende scholen. Bovendien schonk het Ministerie van Openbaar Onderwijs 50 boeken en 25 medailles.

Een speciale aflevering van het bulletin werd uitgegeven; in totaal kwamen 2,760 Vlaamsche en 518 Fransche antwoorden binnen.

Secretariaat.

Het secretariaat, van 't begin af door drie ambtenaren aan het Ministerie van Openbaar Onderwijs kosteloos waargenomen, werd uitgebreid.

Van 1 October af heeft de Raad van Beheer van het N. I. R., in overleg met de Commissie voor Schoolradio-uitzendingen, een vast secretaris benoemd, die belast is met het uitvoeren van de beslissingen van de Commissie, het voorbereiden van de voor-programma's en het uitgeven van het bulletin.

Godsdienstige en Wijsgeerige Uitzendingen.

De Katholieke en Protestantische eerediensten konden van de micro geregeld gebruik blijven maken voor godsdienstige spreekbeurten. In dezelfde voorwaarden werd een kwartier spreekbeurt per maand toegekend aan de Federatie van de Vrije Gedachte.

Het Kwartier van Zaterdagmiddag.

De mededeelingen welke door bepaalde vereenigingen voorgesteld en door het N. I. R. aanvaard werden, overeenkomstig artikel 2 van de wet van 18 Juni 1930, maakten het onderwerp uit van geregelde speciale uitzendingen.

Uitzendingen voor Duivenliefhebbers.

In den loop van het dienstjaar 1935 heeft het N. I. R. zijn uitzendingen voor duivenliefhebbers voortgezet met een totaal van 56 u. 57', hetzij 0.809 % van den totalen zendtijd. Deze uitzendingen, in het Nederlandsch en het Fransch, hebben buiten den gewonen zendtijd van het N. I. R. plaats gevonden over de golflengte 484 meter en hebben volledige voldoening gegeven. De uitzendingen voor duivenliefhebbers die eventueel tijdens den gewonen zendtijd plaats hebben, worden verdeeld over de Vlaamsche en de Fransche golflengte, rekening houdend met de taal door den omroeper gebruikt.

Omroepvereenigingen (O. V.).

De verdeling van den zendtijd toegekend aan de verschillende O. V. bleef in den loop van het jaar 1935 zoogoed als ongewijzigd. Een zeker aantal bijkomende uren werd evenwel aan de verschillende vereenigingen toegekend :

Radio Catholique :	9 u. 34',
Resef :	10 u. 33',
Radio Wallonie :	2 u.,
K. V. R. O. :	4 u. 45',
S. A. R. O. V. :	9 u. 01',
Librado :	0 u. 42',
Vlanara :	2 u. 27',

TOTAAL : 29 u. 02'

In totaal bedroegen de uitzendingen van de O. V. 2,460 u. 02', hetzij 28.6 % van het totaal aantal uitzendingen, d. i. 7,033 u. 04'.

Anderzijds werd, ingevolge de verschillende bepalingen getroffen om in het auditorium van de Tentoonstelling doorlopende repetities of uitgezonden concerten te geven, de verdeeling gewijzigd van de dagen die aan de O. V. gedurende de Tentoonstelling toegekend waren.

Ook werd, op verzoek van het Comité der Tentoonstelling overeengekomen dat de N. I. R. alle manifestaties van godsdienstigen of politieken aard zou uitzenden, die op den Heysel zouden plaats grijpen. Te dier gelegenheid werd voor gesproken reportages beroep gedaan op omroepers van de O. V.

Daar de afgevaardigden van het N. I. R. en de O. V. in den loop van hun maandelijksche vergaderingen herhaaldelijk den wensch geuit hebben om op meer doelmatige wijze samen te werken aan het opmaken van de programma's, werd besloten dat speciale vergaderingen zouden belegd worden, voornamelijk met het oog op de voor de drie Wintermaanden voorziene uitzendingen. Dergelijke vergaderingen hadden plaats in Juli, Augustus en October

De verbeterde technische inrichtingen van het N. I. R. werden ter beschikking gesteld van de O. V.; aldus konden deze, voor uitgestelde uitzendingen van gesproken of actueele reportages, gebruik maken van toestellen voor opnamen op stalen band.

Buiten de normale uitzendingen werd aan de O. V. toelating verleend om de uitzending van verschillende buitengewone gebeurtenissen in hun programma's op te nemen. (Zie bijlage).

Behoudens de orkesten die kosteloos ter beschikking gesteld worden van de O. V., nam het N. I. R. insgelijks voor zijn rekening de kosten voortvloeiend uit de aanwerving van bijgevoegde muzikanten, ter gelegenheid van groote symphonie-concerten gegeven in samenwerking met de O. V. of van de medewerking van acteurs aan de uitzendingen der O. V.

Deze maatregelen werden getroffen om de hoedanigheid van bewuste uitzendingen te verhoogen.

Zooals reeds vermeld, werden geregeld vergaderingen gehouden tusschen de afgevaardigden van het N. I. R. en deze van de O. V., ten einde de samenwerking te verzekeren welke noodig is voor de uitzendingen der O. V. Bovendien hebben besprekingen tusschen de besturen der O. V. aan den eenen kant, het Dagelijksch Bestuur en de Algemeene Directie van het N. I. R. aan den anderen kant, geleid tot overeenkomsten welke gunstige gevolgen hadden voor de voorbereiding en de uitvoering der programma's.

Ten slotte werd een *Commissie van Overleg* opgericht, bestaande uit de afgevaardigden van de O. V. en van het N. I. R. en belast met het onderzoek van de teksten die kunnen beschouwd worden als beleedigend voor andersdenkenden. Overeengekomen werd, dat deze Commissie slechts haar advies geeft, daar het tot de bevoegdheid van het Dagelijksch Bestuur behoort om een afdoende beslissing te treffen.

Uitgave en Verzending der Programma's.

Het N. I. R. heeft, ook in 1935, geen gebruik gemaakt van het recht dat het zich heeft voorbehouden om zelf zijn programma's en deze der buitenlandsche zendstations uit te geven.

Het recht om de buitenlandsche programma's te publiceren werd tijdelijk aan verschillende uitgevers afgestaan, onder dezelfde voorwaarden als vroeger.

Luisteraars.

Sedert 1931 is het aantal luisteraars in België voortdurend gestegen, zooals blijkt uit de tabel op blz. 82. Het aantal aangegeven ontvangtoestellen bedroeg, op 31 December 1935, ruim 743.950, tegen 603,860 op 31 December 1934.

Daar, in den loop van 1935, nieuwe bevoegdheden werden toegekend aan het Vlaamsche en het Fransche secre-

tariaat voor Pers en Luisteraars, gevoegd bij de Algemeene Directie, werden beide secretariaten ingericht als diensten van het Programma-Departement. Dank zij deze diensten wordt een nauwe voeling tusschen het N. I. R. en de luisteraars tot stand gebracht.

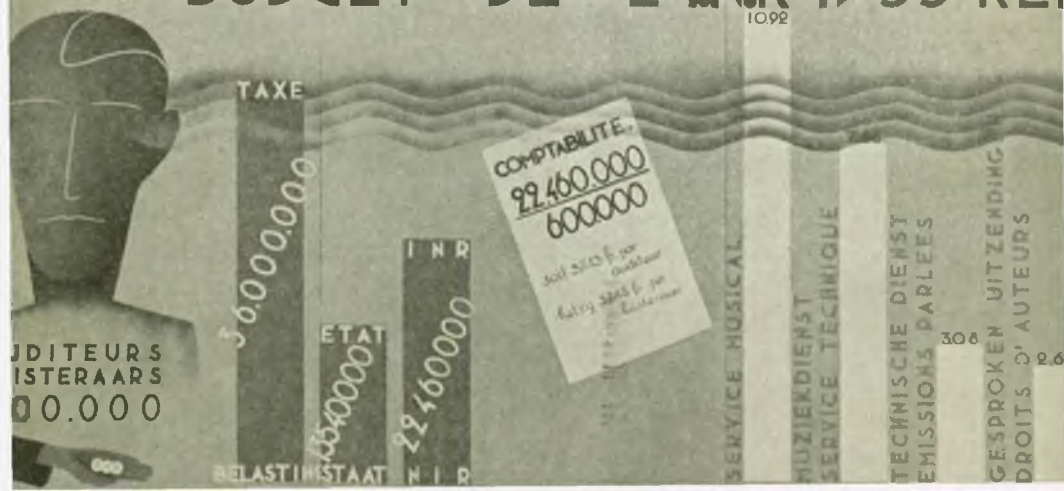
Internationale Relais.

Het N. I. R. heeft, in 1935, 22 internationale relais overgenomen, die 19 u. 48' in beslag namen (tegen 83 relais, in totaal 95 u. 23', in 1934). Onder de belangrijkste uitzendingen in deze reeks bevinden zich de groote Europeesche concerten, die beurtelings door ieder organisme dat deel uitmaakt van de Internationale Vereeniging voor Radio-Omroep, te Genève, worden georganiseerd.

Aan den anderen kant werden 17 uitzendingen van het N. I. R. overgenomen door de zenders van Nederland, Frankrijk, Engeland, Italië, Zweden, Spanje, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Zwitserland, enz. Deze relais vertegenwoordigen 21 u. 45'. Meldenswaard zijn het groot concert gegeven in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel, door het groot orkest van de B. B. C., onder de leiding van Sir Adrian Boult, en een reeks kunstmanifestaties eveneens in het Paleis

BUDGET DE L'INR 1935 RE

1092

voor Schoone Kunsten gegeven onder de leiding van den h. Herman SCHERCHEN, ter gelegenheid van het " IIIe Festival International Dramatique et Musical ".

Ook dient hier gewezen op de belangrijke deelneming van de vreemde zenders aan de speciale uitzendingen van het N. I. R. ter gelegenheid van de begrafenis van H. M. Koningin Astrid.

Meermalen heeft het N. I. R. zijn technisch personeel en zijn technisch materieel ter beschikking gesteld van vreemde vereenigingen, die uitzendingen wenschten te organiseren in België. Aldus heeft de Zweedsche Vereeniging voor Radio-Omroep een speciale reportage kunnen inrichten ter gelegenheid van de begrafenis van Koningin Astrid. Een Deensch reporter heeft de gesproken reportage verzorgd van de inhuldiging van het paviljoen van Denemarken op den Heysel; een Italiaansch reporter heeft voor de micro verslag gegeven van de plechtige overhandiging van het paviljoen der stad Rome aan de stad Brussel.

Intercontinentale Relais.

Ten slotte heeft het N. I. R. twee intercontinentale relais voor Amerika ingericht en verzekerd. Het eerste, op verzoek van de *National Broadcasting Company*, den 16de October

ITION DES DISPONIBILITES

PARTITION
DEEELING

DES
DER

37143 FR

ADMINISTRATION
157

167

RESERVE
146

146

INVESTISSEMENT
137

RESERVES
100

100

RESERVES
100

100

FINANCIERE
100

100

RESERVES
100

100

RESERVES
100

100

RESERVES
100

100

RESERVES
100

100

RESERVES
100

100

georganiseerd, bestond uit de uitzending van een Engelsche redevoering van den h. VAN ZEELAND, Eerste-Minister, over den internationalen handel en de internationale betrekkingen. Het tweede werd op 25 December door de *Columbia Broadcasting System* opgenomen. Het omvatte een speciaal programma, bestaande uit oude kerstliederen, uitgevoerd te Mechelen door het kinderkoor van het Sint-Rombautskoor, onder de leiding van Kanunnik Van Nuffel, en een beiaardconcert, gegeven door den h. Staf NEES, stadsbeiaardier. Dit relais werd ten zeerste gewaardeerd. De h. Searchinger, vertegenwoordiger te Londen van de *Columbia*, schreef enkele dagen later, dat hij "zelden zoo wonderschoon hoorde zingen"

Internationale Vereeniging voor Radio-Omroep (U. I. R.).

De Raad van de U. I. R., waarvan het N. I. R. deel uitmaakt, is in 1935 tweemaal bijeengekomen. De eerste bijeenkomst ging door te *Genève* in Februari. Verschillende vraagstukken van technischen en juridischen aard werden er bestudeerd, o. m. : het opmaken van een internationaal statuut voor radio-omroep, de herziening van de overeenkomst Bern-Rome op het auteursrecht, de bescherming van den radio-omroep tegen het aanwenden, met commercieele doeleinden, van de uitzendingen, de samenwerking met het Internationaal Instituut voor Intellectueele Samenwerking en met het Internationaal Instituut voor Opvoedkundige Cinematographie inzake televisie, de uitbreiding van de internationale relais door het organiseren van een uitwisseling van artisten, het opnemen van belangrijke actueele gebeurtenissen.

De tweede bijeenkomst werd gehouden te *Warschau* in de maand Juni. De vergadering zette het onderzoek voort over de verschillende vraagstukken, waarmede zij reeds te *Genève* begonnen was. Zij onderzocht insgelijks verschillende nieuwe kwesties, waaronder hoofdzakelijk dienen vermeld : de toestand geschapen door toepassing van het plan van Luzern, betreffende de verdeling van de golflengten

en de aan te brengen verbeteringen; de uitbreiding van de U. I. R. ten einde eveneens de niet-Europeesche vereenigingen voor Radio-Omroep te groepeeren; de uitgave van een brochure, waarin al de inlichtingen omtrent de organisatie, de uitvoering en de betaling van de internationale relais vermeld staan; de uitgave van een bulletin van de U. I. R.; de organisatie van een werelduitzending genaamd : “ De Jeugd zingt over de Grenzen ”.

Op deze bijeenkomsten was het N. I. R. vertegenwoordigd door den h. Baron Firmin van den Bosch en den h. Kuypers.

Ingevolge de samensmelting van de Commissie voor Toenadering met de Commissie voor Relais, heeft de Raad van Beheer eenige wijzigingen aangebracht in haar vertegenwoordiging bij de U. I. R. De h. Baron van den Bosch blijft lid van den Raad en van de Juridische Commissie; de h. Kuypers vertegenwoordigt het N. I. R. bij de samengesmolten Commissies voor Toenadering en voor Relais, nu geheeten Commissie der Programma's; de h. van Soust, Directeur-generaal, voorheen lid van de Commissie voor Relais, wordt lid van deze Technische Commissie.

Op voorstel van den h. Raymond BRAILLARD richtte de Raad van de U. I. R., tijdens de bijeenkomst te Genève, een bijzondere studiec commissie op, belast met het onderzoek van de oprichting, te Brussel, van een controlecentrum, dat over een eigen, speciaal uitgerust gebouw zou beschikken. Deze commissie diende reeds tijdens de bijeenkomst te Warschau concrete voorstellen in met het oog op het verwezenlijken van voornoemd ontwerp.

Te Brussel zal dus het nieuwe gebouw oprijzen, waarin het controlecentrum zal worden ondergebracht, dat belast is met het “ toezicht op den aether ”.

De U. I. R. heeft den h. Kuypers verzocht het Congres bij te wonen van de *Internationale Vereeniging voor Vrijen Tijd van den Arbeider*, gehouden in den loop van de maand Juni,

tijdens de Internationale Tentoonstelling te Brussel. Op de bijeenkomsten te Warschau heeft hij over de werking van deze vereeniging verslag uitgebracht. De h. van Soust, Directeur-generaal van het N. I. R., werd benoemd tot voorzitter van de subcommissie, belast met het onderzoek van het gebruik van de radio voor den vrijen tijd van den arbeider.

De h. Kuypers werd door de B. B. C. aangezocht om het voorzitterschap waar te nemen van de sectie voor Schoolradio op het Congres van de " World Federation of Education Associations " (Oxford, 10-17 Augustus). Verschillende vraagstukken betreffende de eigenlijke Schoolradio en de opvoedkundige uitzendingen voor volwassenen werden er onderzocht.

Radiotentoonstellingen.

Het N. I. R. was vertegenwoordigd op het 6de Internationaal Juridisch Congres voor Radio-electriciteit, dat, in Juli 1935, onder voorzitterschap van den h. Baron Firmin van den Bosch te Brussel gehouden werd.

Dit Congres heeft een ontwerp van internationale overeenkomst op den radio-omroep opgesteld, betreffende het publiek recht zoowel als het privaat recht; doel van het ontwerp is den radio-omroep te beschermen op internationaal gebied, alsook, wat het privaat recht aangaat, de rechten van auteurs, uitzenders en uitvoerders te doen eerbiedigen.

Tijdens het jaar 1935 heeft het N. I. R. deelgenomen aan de Radiotentoonstellingen die plaats hadden te Brussel, Gent, Antwerpen, alsook aan de " Week van foto, cinema, radio en licht " te Antwerpen.

Het N. I. R. heeft te dier gelegenheid tentoongesteld : de twee maquettes van het toekomstig " Gebouw van het N. I. R. "; grafische voorstellingen van het toenemend aantal luisteraars in België, van de werking van den dienst voor klankproeven en van het werk der modulatoren; een plan

van den reportagewagen die in den loop van 1936 wordt in gebruik gesteld; talrijke foto's van medewerkers aan de gesproken of muzikale uitzendingen; foto's van het bouwterrein van het " Gebouw van het N. I. R. " en, ten slotte, paneelen waardoor de luisteraars gedocumenteerd werden over de bijzonderheden van de organisatie der speciale uitzendingen ter gelegenheid van den dood van koningin Astrid.

Het speciaal album, dat het N. I. R. ter gelegenheid van de Tentoonstelling van 1935 heeft uitgegeven, met het doel het publiek nader in te lichten over wezen en werkzaamheid van het Instituut, werd flink verkocht.

**Verdeeling van de gemiddelde belasting van ieder luisteraar
over de verschillende diensten van het N. I. R.**

De voor 1935 voorziene ontvangsten van de belastingen op de radioelectrische toestellen bedragen fr. 34.394.625, waarvan de 9 tienden de wettige toelage van het Rijk aan het N. I. R. uitmaken, hetzij : 30.955.112,—

Bij deze som dient gevoegd de ontvangsten van de luxebelastingen op de lampen, hetzij : 1.040.000,—

De gezamenlijke wettelijke toelage van het Rijk aan het N. I. R. zou dus bedragen : 31.995.162,—

Deze toelage werd echter verminderd met 8.495.162, zoodat het N. I. R. in totaal ontvangen heeft :

23.500.000 frank.

Daar het aantal luisteraars op einde 1935, 743.950 bedroeg, ontving het N. I. R. per luisteraar een gemiddelde toelage van

23.500.000.— = 31,58 frank.

743.950

Van deze van den luisteraar ontvangen som heeft het N. I. R. 23,07 %, hetzij **7,28 frank** op het jaar 1936 overgedragen.

De bijdrage van ieder luisteraar tot de uitgaven van het N. I. R. beloopt derhalve :

31,58 — 7,28 = **24,30 frank.**

Deze 24,30 frank worden als volgt verdeeld :

1. Financieele lasten.	0.952	%	=	0.23
2. Kosten voor algemeene administratie	5.695	%	=	1.38
3. Algemeene kosten	2.126	%	=	0.52
4. Kosten onroerende goederen	3.989	%	=	0.97
5. Deelneming in het pensioenfonds v/h personeel.	1.721	%	=	0.42
6. Technische Dienst	12.662	%	=	3.08
7. Muziekdienst.	28.088	%	=	6.82
8. Gesproken uitzendingen.	8.415	%	=	2.04
9. Regies.	0.824	%	=	0.20
10. Bijzondere uitzendingen.	3.239	%	=	0.79
11. Bijdragen voor auteursrechten.	6.502	%	=	1.58
12. Deelneming aan de Tentoonstelling.	5.477	%	=	1.34
13. Delging	9.727	%	=	2.36
14. Stortingen in de reserves	10.583	%	=	2.57
				<u>24.30</u>

Technische dienst

Ingevolge de aanzienlijke verhooging van den zendtijd, de bijkomende werkzaamheden wegens deelneming van het N. I. R. aan de Tentoonstelling te Brussel en de uitbreiding van de werkzaamheden (o. m. opnemen van lijnuitzendingen en relais van geluidsactualiteiten). moest in 1935 het aantal medewerkers van den technischen dienst aangevuld worden.

Einde 1935 telde het technisch personeel 65 medewerkers, waarvan 8 ingenieurs, verbonden aan de diensten te Brussel.

Dank zij een meer verzorgde exploitatie, het goede onderhoud alsook een meer moderne uitrusting van de zenders, kon het aantal technische storingen gedurende de uitzendingen verminderd worden, zooals uit de volgende tabel blijkt :

Zender 483^mg :

in 1932	— 609'	of 0.35 %	storingen:
in 1933	— 506'	of 0.25 %	”
in 1934	— 331'	of 0.15 %	”
in 1935	— 240'	of 0.115 %	”

hetzij gemiddeld :

13 sec.	schorsing	per uur	in 1932	en
4 sec.	”	”	”	1935.

Zender 321^mg :

in 1932	— 728'	of 0.42 %	storingen,
in 1933	— 354'	of 0.28 %	”
in 1934	— 220'	of 0.10 %	”
in 1935	— 322'	of 0.125 %	”

hetzij gemiddeld :

15 sec.	schorsing	per uur	in 1932	en
4.5 sec.	”	”	”	1935.

In den loop van het jaar werden beide zenders systematisch onderhouden; aan de voornaamste organen werd evenwel bijzondere zorg besteed, nl. aan de :

Hoogspanningscabine;
Machinekamer;
Laagfrequentie-versterkers;
Hoogfrequentie-versterkers;
enz..., enz...

Wat de hoedanigheid van de uitzendingen betreft, hebben talrijke metingen uitgewezen dat het frequentie-spectrum van 50 tot 9,000 perioden wordt uitgezonden met ± 2 decibel en de toegelaten modulatie diepte zonder vervorming behouden blijft op 90 %.

Overeenkomstig het ontwerp van 1934, werd in 1935 een frequentiestabilisator in dienst gesteld voor het station 483^m9, dat over dezelfde golflengte uitzendt als de zender van Kairo. Deze stabilisatie bleef sedert het in dienst stellen van het nieuwe toestel (25 September) behouden met een nauwkeurigheid van ± 1 periode.

Sedert is het aantal klachten van luisteraars over interferentie met den zender van Kairo sterk afgenomen.

De exploitatiemoeilijkheden, te wijten aan de ontoereikende inrichting der huidige noodlokalen, zijn in 1935 nog gestegen uit hoofde van de verhooging van den zendtijd en de uitbreiding van de meeste diensten van het N. I. R.

De uren uitzending op antenne — totaal dat niet mag verward met de werkelijke, veel belangrijker, prestaties van de technici — bedragen :

Voor den zender 483^m9 — 3,489 u. 22' tegen 3,408 u. 35' in 1934;

Voor den zender 321^m9 — 3,543 u. 42' tegen 3,356 u. 10' in 1934.

Totaal : 7,033 u. 04' werkelijke uitzendingen in 1935, tegen 6,764 u. 48' in 1934.

STUDIO

A

De taak van den dienst der klankproeven is, hetzij in een lokaal, hetzij in open lucht, op volmaakte wijze het opvangen te verzekeren van elke gebeurtenis of prestatie welke bestemd is om uitgezonden te worden. De voorafgaande proefnemingen, of de onmiddellijke toepassing van gegevens door de ervaring opgedaan, moeten een zoodanige verdeeling van de micro's mogelijk maken, dat het uitgevoerde op klare wijze doorkomt, met inachtneming van de verschillende geluidsvlakken en-ruimten, en de weergave van alle bijzonderheden in het algemeen kader van de uitzending.

De klankproeven voor de concerten, recitals, luisterspelen, enz. worden gemaakt tijdens de repetities.

De vloer van de auditoria is bedekt met een geruit tapijt, waardoor het mogelijk is de juiste plaats van de kunstenaars tegenover de micro te bepalen.

Terloops kan hier gewezen op buitengewone uitzendingen in het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling te Brussel 1935, alsook op de uitzendingen voor Belgisch Kongo via Ruiselede (golflengte 29^m04).

Foto W. Kessels, Brussel.

DE MAGNETOFOON. — OPNAME
OP STALEN BAND.

Bezoeken aan de Zendstations.

In 1935 bezochten 1,279 personen de zendstations. Het aantal bezoeken bedroeg 1,035 in 1934.

Klankproeven en Beluistering.

Tot den Technischen Dienst behooren eveneens de " Klankproeven " en de " Beluistering ".

Onder klankproeven verstaat men de schikkingen, welke dienen getroffen ten einde een volkomen geluidsevenwicht tusschen de verschillende elementen, die bij de uitvoering der programma's in aanmerking komen, tot stand te brengen.

Foto W. Kessels, Brussel

OPNAME OP PLAAT.

Het aantal klankproeven in 1935 bedroeg 2,244 tegen 1,357 in 1934, hetzij een verhooging van ongeveer 70 %.

Klankproeven in de studio's	2,061
" lijnuitzendingen.	183

Opnamen.

Het registreeren op stalen band (magnetofoon) werd in 1935 aanzienlijk uitgebreid.

Een derde machine werd in dienst gesteld.

In 1935 werden opnamen gedaan voor een totaal van 2,274 uren (met inbegrip van de voorafgaande proeven), tegen 138 u. 30' in 1934.

Door middel van de opnamen op band werden 300 uren uitzending verzekerd; het totaal uren gewijd aan klankproeven o. a. beliep 474, hetzij gemiddeld 1 u. 42' voor den duur van één opname.

Met ingang van 27 Maart 1935 werd ook op platen geregistreerd, 360 platen, met een gemiddelden duur van 4 minuten, werden reeds opgenomen.

Dank zij deze werkwijze, kan het N. I. R. voortaan een documentatie over de belangrijke gebeurtenissen samenstellen.

Lijnuitzendingen.

In 1934 verzorgde de Technische Dienst 714 lijnuitzendingen, hetzij 17 % van het totaal aantal uren uitzending
In 1935 bedroeg het totaal : 1,079.

Op den Vlaamschen zender :

448 lijnuitzendingen, hetzij 427 uren of 12 % van het totaal aantal uren uitzending, die als volgt verdeeld worden :

lijnuitzendingen	370 uren,
gesproken reportages	57 uren.

Op den Franschen zender :

631 lijnuitzendingen, hetzij 566 uren of 16.3 % van het totaal aantal uren uitzending, die als volgt verdeeld worden :

lijnuitzendingen	469 uren,
gesproken reportages	97 uren.

In totaal, 1,079 lijnuitzendingen, die ongeveer 10,000 technici x uren vertegenwoordigen.

Deze lijnuitzendingen gingen door op al de plaatsen van het Belgisch grondgebied.

Ten einde de hoedanigheid van zeer actueele programma's

van lijnuitzendingen nog meer te doen uitschijnen, werd besloten in 1936 een reportagewagen in dienst te stellen.

Laboratorium.

De dienst der Laboratoria heeft zich, gedurende de eerste maanden van het jaar, voornamelijk beziggehouden met het inrichten van het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling te Brussel 1935.

Hij heeft vervolgens verschillende toestellen ter studie genomen, met het oog op het uitrusten van den reportagewagen die voor 1936 voorzien is.

De dienst der Laboratoria hield zich ten slotte bezig met : het in orde brengen van verschillende acoustische meetapparaten, de studie van speciale ontvangers voor het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling; de studie van een filter voor de stabilisatie van de zenders te Veltem; verschillende metingen van kortegolfzenders en kortegolfontvangers; studiën omtrent de magnetische en statische inducties; de studie van een versterker voor lijnuitzendingen op elementen, enz.

Onderhoud.

Wij hebben reeds gewag gemaakt van het onderhoud der installaties te Brussel en te Veltem.

Dank zij het inrichten van een dienst van het onderhoud, kon dit werk tot een goed einde gebracht en kon een belangrijke vermindering van het aantal en den duur der technische storingen bij de uitzendingen bekomen worden.

Werkplaatsen.

De werkzaamheden bestonden hier hoofdzakelijk uit : het maken van de maquettes der toestellen, die bestemd

waren voor het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling en het doen vervaardigen van deze toestellen door de Belgische nijverheid; het vervangen van talrijke organen op de radio-centrale; het maken van versterkers voor lijnuitzendingen en van versterkers voor verschillende studio's.

Bovendien heeft deze dienst gezorgd voor het inrichten en het afbreken van het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling.

Muziekdienst

Voor den Muziekdienst is 1935 een buitengewoon zwaar jaar geweest, zulks voornamelijk omdat, in den loop van dit jaar, de orkesten naar het paviljoen op de Tentoonstelling te Brussel moesten overgebracht, niet alleen voor concerten, maar ook voor talrijke publieke repetities.

Het is daarenboven bekend dat het groot Symphonie-orkest, buiten de in het paviljoen gegeven concerten, aangezocht werd om in de groote feestzaal van den Heysel verschillende concerten te geven.

Dank zij de acoustische hoedanigheden van het paviljoen van het N. I. R. heeft het publiek zich kunnen rekenschap geven van de waarde der verschillende orkesten van het N. I. R., die voor 't eerst speelden in speciaal voor den radio-omroep ingerichte lokalen.

Buiten de Tentoonstelling zijn de orkesten opgetreden hetzij in de auditoria te Brussel, hetzij in concertzalen. Kritiek werd uitgebracht op de hoedanigheid van de uitzendingen die gedaan werden uit niet speciaal voor den radio-omroep ingerichte concertzalen. Zulks bewijst eens te meer dat het N. I. R. ten spoedigste moet kunnen beschikken over de studio's, die thans in het "Gebouw van het N. I. R." worden ingericht.

Verdeeling der Orkesten.

Zooals in 1934 heeft het N. I. R. drie orkesten gebezigd.

Het *Symphonie-Orkest* heeft 208 u. 35' muziek uitgevoerd op de Fransche golflengte en 172 u. 45' muziek op de Vlaamsche golflengte.

Het *Radio-Orkest* speelde voor de Fransche golflengte 305 u. 20' en voor de Vlaamsche golflengte 277 u. 30'.

Het *Genre-Orkest* gaf 228 u. 20' op de Fransche golflengte en 318 u. op de Vlaamsche.

Hierin zijn de voor de verschillende O. V. gegeven concerten begrepen.

De prestaties van de orkesten kunnen als volgt samengevat :

Symphonie-Orkest : in 1934 : 501 uren
                          in 1935 : 381 u. 20'

Radio-Orkest : in 1934 : 595 uren
                          in 1935 : 582 u. 40'

Genre-Orkest : in 1934 : 728 uren
                          in 1935 : 546 u. 20'

Men stelt een merkelijke vermindering van uitvoeringen vast : deze vermindering komt overeen met een vermeerdering van repetities. Gevolg hiervan was de verhooging van de hoedanigheid der uitzendingen.

De orkesten werden door hun respectieve dirigenten geleid :

Symphonie-Orkest : de h. Franz ANDRÉ, titulair-dirigent,

Radio-Orkest : de h. Paul GASON, 1e dirigent,
                          de h. Paul DOULIEZ, 2e dirigent,

Genre-Orkest : de h. Charles WALPOT. Deze werd door
                          den h. Theo DEJONCKER bijgestaan.

Er dient op gewezen dat, buiten den h. Franz ANDRÉ, op verschillende dirigenten beroep gedaan werd om het Symphonie-orkest te dirigeren. Te vermelden zijn hier : een buitenlandsch orkest-directeur, de h. Karel ELMENDORFF, die in November 1935 een concert gedirigeerd heeft, en verschillende Belgische dirigenten : de h. Désiré DEFAUW, muziekadviseur en 1e dirigent aan het N. I. R., die 12 concerten gedirigeerd heeft; de hh. J. J.-B. Schrey, Corneil de Thoran, Armand Marsick en Lode De vocht, die elk 6 concerten dirigerden; de hh. Kumps en Meulemans die elk resp.

Foto W. Kessels, Brussel.
HET GROOT SYMPHONIE-ORKEST VAN HET N. I. R., IN DE FEESTZAAL
VAN HET EEUWFEESTPALEIS TIJDENS DE
TENTOONSTELLING VAN 1935.

10 en 12 concerten dirigeerden. Een zeker aantal dezer concerten werd, hetzij voor het N. I. R., hetzij voor één of andere O. V., publiek uitgevoerd in de groote feestzaal van de Tentoonstelling, in het Paleis voor Schoone Kunsten of in het Kon. Conservatorium te Brussel.

Militaire Muziek.

In den loop van 1935 werden voor de micro van het N. I. R. twee concerten gegeven door militaire kapellen : de kapel van het Eerste Gidsenregiment en de kapel van het Regiment der Carabiniers van Prins Boudewijn.

Gala's der O. V.

Vier en twintig buitengewoon belangrijke concerten werden in den loop van het jaar 1935 voor de O. V. uitgezonden :

- 6 voor K. V. R. O.,
- 4 voor RADIO CATHOLIQUE BELGE,
- 3 voor LIBRADO,
- 3 voor SOLIDRA,
- 3 voor RADIO-WALLONIE,
- 2 voor SAROV,
- 2 voor RESEF,
- 1 voor VLANARA.

Onder de dirigenten die deze concerten gediigerd hebben komen de namen voor van de hh. Franz ANDRÉ, L. DEVOCHT, Jean KUMPS, Armand MARSICK, Arthur MEULEMANS, J. J.-B. SCHREY, Cornil de THORAN.

Het past hier nadruk te leggen op het belang der verschillende kunstmanifestaties ingericht door de O. V., die er zich alle op toegelegd hebben haar galaconcerten een bijzonderen glans bij te zetten.

Solisten.

Het aantal solisten waarop beroep gedaan werd voor de uitvoering van recitals of intermezzo's gegeven voor de microfoon, is in 1935 aanzienlijk gestegen.

In totaal werden 3.670 contracten ondertekend, tegen 913 in 1934.

Onder deze kunstenaars komen voor : 283 zangers, 27 pianisten, 39 violisten, 17 ccellisten, 5 altisten, 3 fluitisten, 20 harmonikaïsten, 6 harpisten, 3 clavecinisten, 2 klarinetspelers.

Bovendien werd op 23 buitenlandsche kunstenaars beroep gedaan.

Kamermuziek.

De concerten van kamermuziek kwamen in de programma's van 1935 talrijker voor dan in deze van 1934. In totaal werden 135 concerten van kamermuziek gegeven.

Er werd beroep gedaan op 79 gezelschappen en solisten, waarvan 57 voor de concerten van het N. I. R. en 22 voor die van de O. V. aangeworven werden.

Gramfoonplaten.

In 1935 heeft de gramfoonplatendienst, op de beide golfengten van het N. I. R., 1980 uren muziek bezorgd, — tegen 1522 in 1934, — hetgeen ongeveer 37,500 gramfoonplaten vertegenwoordigt. In deze totalen wordt geen rekening gehouden met de platen die voor de kinderuurtjes, de Schoolradio en de uitzendingen voor Kongo gegeven werden.

Op 31 December 1935 beschikte de fonotheek over 12.500 platen, tegen 9,000 op 31 December 1934 en 7,000 op 31 December 1933.

Tooneel.

Buiten de uitzendingen van tooneelstukken of luisterspelen met muziek, die in het auditorium werden opgevoerd (33 voor het N. I. R. en 10 voor de O. V.), heeft het N. I. R. in 1935 lyrische vertooningen, gegeven op verschillende Belgische tooneelen, uitgezonden; op een totaal van 18 soortgelijke uitzendingen ging er één voor de Radio Catholique Belge door : “ La Passion ” van den Belgischen componist, Albert Dupuis, opgevoerd in den Koninklijken Munt-schouwburg.

Voor het N. I. R. werd de micro overgebracht naar Brussel, in het Paleis voor Schoone Kunsten en het Alhambra; naar Luik, in het Trocadéro; naar Gent, in den Kon. Vlaamschen Schouwburg en in den Kon. Franschen Schouwburg; naar Antwerpen, in de Kon. Vlaamsche Opera,

Relais van symphonische Programma's.

Talrijk waren in 1935 de relais van Symphonische programma's uit Brusselsche zalen en, meer nog, uit de provincie : Antwerpen, Charleroi, Luik, Gent, Binche, Mechelen, Hoogstraten, Mol, enz. Totaal : 75 uitzendingen, waarvan 21 voor de O. V. gedaan werden.

Brasserie- en Dancing-Orkesten.

Over zijn beide golflengten heeft het N. I. R., in 1935, talrijke door orkesten in de hoofdstad of in de provincie gegeven concerten van lichte muziek of dansmuziek uitgezonden.

Wegens de Tentoonstelling te Brussel hebben, in 1935, de meeste dezer concerten plaats gehad te Brussel en wel voornamelijk binnen de omheining van de World's Fair.

In totaal hebben deze uitzendingen 490 uren in beslag genomen tegen 750 in 1934.

Internationale Relais.

In 1935 heeft het N. I. R. 7 belangrijke, buiten de grenzen gegeven, concerten overgenomen : 6 concerten uit het buitenland en, voor de eerste maal sedert het bestaan van het N. I. R., een concert uit de Kolonie, te Leopoldstad. Op 1 Juli 1935 namelijk hebben de luisteraars van het N. I. R., na een toespraak van den Gouverneur-generaal van Kongo, de uitzending gewijd aan dansen en zangen van de inlandsche stammen, kunnen hooren.

Speciale Uitzendingen.

Onder deze rubriek worden de zeer talrijke muziek-uitzendingen gerangschikt die, in den loop van het jaar 1935, op de beide golflengten, het voorwerp hebben uitgemaakt van commentaren, hetzij als spreekbeurten, hetzij als inleidende radioschetsen

Foto W. Kessels, Brussel.

IN HET PAVILJOEN VAN HET N. I. R. OP DE TENTOONSTELLING VAN 1935.
HET RADIO-ORKEST VAN HET N. I. R.

Hier dienen ook de uitzendingen van operetten ondergebracht; — op de Vlaamsche golflengte werden de gekozen werken speciaal voor de micro bewerkt, en slotte kunnen hier verschillende fantaisistische uitzendingen vermeld, die door een letterkundige inleiding werden voorafgegaan.

Kortom, er dient vooral op gewezen dat, in den loop van 1935, de Vlaamsche en Fransche gesproken uitzendingen en de muziekuitzendingen meer dan in 1934 samengewerkt hebben en belangrijke prestaties leverden in het auditorium van het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling te Brussel.

Belgische Muziek.

De werken van Belgische componisten hebben in 1935 een belangrijke plaats ingenomen in de programma's, zoowel in de door het N. I. R. als door de O. V. georganiseerde uitzendingen.

Zeer talrijk waren insgelijks de uitzendingen van concerten, die gegeven werden in de Tentoonstelling te Brussel en die de waarde van werken onzer Belgische componisten hebben in 't licht gesteld.

Talrijke muziekspecialisten en -groepeerings hebben hun medewerking verleend aan deze programma's die ruimschoots bijgedragen hebben om werken van onze componisten bij het publiek te doen ingang vinden.

Koren, Orgelconcerten, Beiaard.

Zoals in 1934, heeft het N. I. R. talrijke uitzendingen gedaan van concerten, gegeven door koren, organisten of beiaardiers.

Ingevolge de talrijke orgelconcerten, gegeven in de Tentoonstelling te Brussel, hetzij in de feestzaal, hetzij in het Paviljoen van het Katholiek Leven of in de St. Jacobskerk in Oud-Brussel, hebben zeer talrijke uitzendingen van orgelmuziek plaats gehad : wij tellen er 38.

122 programma's werden verzorgd door zangverenigingen, waarvan we de lijst hier mededeelen :

Triple Quatuor Weynandt — Solo Kwartet van Eupen — Echo du Peuple — Chorale Légia — La Fraternité van Frameries — Cercle Artistique Borain — Chœurs Amitiés van Pâturages — Quatuor vocal Villiers — Bardes de la Meuse — Schola Cantorum — Koninklijk Appolokoor — De Stem des Volks — A Cappella — De Melomanen — Koor der Antwerpsche Arbeidersjeugd — Koor van de Kajotters te Eekeren — Lassale-Kring — De Dominikanen, Leuven — Vreemd Knapenkoor — Kinderkoor van het St. Rombautskoor — Koor Animato — Artes Caritates.

Foto W. Kessels, Brussel.

IN HET PAVILJOEN VAN HET N. I. R. OP DE TENTOONSTELLING VAN 1935.
HET LICHT-ORKEST VAN HET N. I. R.

Regie, Bibliotheek.

Beide diensten waren op normale wijze werkzaam in den loop van het jaar 1935.

Het aantal medewerkers van de Regie werd evenwel vermeerderd uit hoofde van de verhooging van den zendtijd, — vooral van de sedert 3 November ingevoerde morgen-uitzendingen, — maar ook reeds vóór bovenvermelde verhooging, uit hoofde van de bijzondere prestaties, door de regisseurs in het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling te Brussel geleverd.

De muziekbibliotheek werd in den loop van het jaar 1935 met talrijke partituren verrijkt.

Einde 1935 bezat zij meer dan 8,000 werken, waarvan ongeveer 500 gedeponeerde Belgische manuscripten.

De bibliotheek heeft gemiddeld een zestigtal partituren uitgedeeld en eenzelfde aantal werken geclasseerd. Zoodat gemiddeld 3,000 partituren per dag in omloop waren.

Vlaamsche Gesproken

Uitzendingen

Algemeen Overzicht.

Het lijkt interessant, ten einde een vergelijking te kunnen maken, vooraf een tabel te publiceeran van de uitzendingen ingericht door de Vlaamsche Gesproken Uitzendingen, in den loop van de jaren 1932, 1933, 1934 en 1935.

	1932	1933	1934	1935
Lezingen	336	241	180	95
Kronieken . . . . . ong.	1 per dag			334
Interviews . . . . . ong.	1 per 14 dagen		38	33
Reportages	9	17	22	35
Luisterspelen	32	39	37	56
Operetten	—	—	—	7
Fragmenten uit tooneelstukken	22	6	7	—
Eenakters	15	—	—	—
Gecommenteerde muziek-uitzendingen	6	30	25	20
Gymnastieklessen	—	—	—	58
Kroniek van den dag	—	—	—	58
Intellectueele Ontspanning	—	—	—	1
Gecommenteerde auteurs	72	75	82	73
Declamaties	154	166	106	67
<i>Hebben medegewerkt :</i>				
Spreekers	194	169	140	98
Declamators	58	81	73	67
Tooneelkunstenaars	—	—	—	—

Voor 1935 waren de programma's van dezen dienst als volgt verdeeld :

Lezing over algemeene onderwerpen	14
Spreekbeurten over Sport en Toerisme	12
" " Staathuishoudkunde	5
" " Tooneel	10
" " Geschiedenis en Aardijkkunde .	2
" " Letterkunde	13
" " Hygiene en Huishoudkunde . .	2
" " Opvoedkunde	3
" " Natuurwetenschappen	2
Boekenkroniek	32
Luisterspelen en schetsen	56
Operetten bewerkt voor de micro	7
Voordracht van gedichten, lectuur van proza	67
Gecommenteerde muziekuitzendingen	20
Gesproken reportages	35
Interviews	24

Gesproken Dagblad.

Tot 3 November werd het Gesproken Dagblad driemaal daags uitgezonden, te 13 u., te 19 u. 30 en te 22 u. of eventueel na het avondconcert.

Met ingang van 3 November werden de uitzendingen van het Gesproken Dagblad op 5 gebracht en in de programma's te 7 u. 25, 8 u. 25, 13 u., 19 u. 30 en 22 u. ingevoegd.

Buiten de speciale uitzendingen ter gelegenheid van belangrijke gebeurtenissen, werden de uitslagen van de voetbalwedstrijden geregeld 's Zondags, te 17 u. 30 medegedeeld.

Gesproken Reportages.

Het aantal gesproken reportages in 1935 beloopt 35 tegen 22 in 1934. Ter gelegenheid van deze reportages werd de micro herhaaldelijk naar de provincie of naar het buiten-

land overgebracht. Voor de gesproken sportreportages werd een aanzienlijke plaats ingeruimd.

Er dient vooral gewezen op de reportage van de IJzerbedevaart te Diksmuide, het leggen van den eersten steen van het "Gebouw van het N. I. R.", enz...

Zie achteraan het verslag van de speciale uitzendingen ter gelegenheid van de begrafenisplechtigheden van H. M. Koningin Astrid.

Lezingen.

Het aantal lezingen werd van 152 in 1934 op 95 in 1935 gebracht.

Deze lezingen, die elk 15 minuten duren, waren gewijd aan de meest verscheidene onderwerpen. (Zie boven).

De aandacht dient vooral gevestigd op twee cyclussen van lezingen : een cyclus van vier lezingen over de Geschiedenis, door Karl Heil en een cyclus van 4 lezingen over "De Ondergang van het Avondland", naar het werk van den Duitschen wijsgeer Oswald Spengler, door den h. Victor Leemans.

Ook werden de directeurs van de Vlaamsche Schouwburgen te Gent, Antwerpen, Brussel en van het "Volkstoncel-Groep Staf Bruggen" aangezocht om hun vooruitzichten voor het tooneelseizoen 1935-36 voor de micro uiteen te zetten.

Boekenkroniek.

Aan de kroniek van de pas verschenen boeken werd groote zorg besteed. In 32 uitzendingen werd aldus bij het publiek belangstelling voor het goede boek gewekt.

Deze kronieken werden gehouden door : Mw. Magda Yoors, de hh. Van Hoogenbemt, Lode Monteyne, G. De Muynck, G. Walschap, R. Herreman, J. De Maegt, Lode Baekelmans, Pol Heyns, Dr. J. Servotte, Prof. Dr. De Vleeschauwer, Dr. Philips, Aug. Havermans, Ir. Rob. De Man, E. De Bom.

73 Belgische of vreemde schrijvers werden er in behandeld.

IN DEN VROEGEN OCHTEND VAN DEN 4den SEPTEMBER 1935.
AFTREK VAN HET TECHNISCH MATERIEEL DAT ZAL GEBRUIKT WORDEN VOOR DE GESPROKEN
REPORTAGES DER BEGRAFENISPLECHTIGHEDEN VAN KONINGIN ASTRID.

Gecommenteerde Muziekuitzendingen.

In den loop van 1935 kwamen drie belangrijke gecommenteerde muziekuitzendingen voor :

- *Hedendaagsche Componisten*, door E. H. Dille,
- *Suites en Symphonieën*, door E. H. R. Lenaerts,
- *Evolutie van de Opera*, door Rob. De Man.

De h. J. Kluger bezorgde een reeks uitzendingen gewijd aan hot-jazz.

Luisterspelen.

Vier en vijftig luisterspelen of radioschetsen werden in 1935 over de Vlaamsche golfengte van het N. I. R. uitgezonden (37 in 1934).

Van deze 54 spelen zijn er 26 van de hand van Vlaamsche schrijvers; de andere werden vertaald uit het Duitsch, Fransch, Deensch, Hongaarsch of Russisch.

Hierbij dient gevoegd de opvoering vóór de micro van 9 speciaal voor de radio bewerkte tooneelstukken.

Bij de uitzending van verscheidene dezer luisterspelen werden muzickpartituren van Belgische of vreemde componisten uitgevoerd.

Met een cyclus gewijd aan de werken van Molière werd in 1935 een aanvang gemaakt, door het opvoeren van « Le Sicilien jaloux » en « Le Bourgeois Gentilhomme ». (Lijst der in 1935 opgevoerde luisterspelen en radioschetsen : zie bijlage).

Operetten.

Een nieuwigheid in de werkzaamheid van de Vlaamsche gesproken uitzendingen, in 1935, was het opvoeren vóór de micro van bekende operetten.

Zeven werken werden speciaal voor de opvoering in het auditorium bewerkt : “ Hare Hoogheid walst ”, “ De Kuische Suzanna ”, “ De lustige Boer ”, “ De Bommelbaron ”, “ De lustige Weduwe ”, “ Driemeisjeshuis ”, “ Het Hollandsch Wijfje ”.

Jeugduur en Radio-Kabaret.

De uitzendingen van het Jeugduur en van het Radio-Kabaret vonden, zooals in 1934, ook in 1935 grooten bijval bij de luisteraars.

De jeugdige luisteraars van de door den h. Jozef Contrijn ingerichte uitzendingen hebben een levendige belangstelling getoond voor het wekelijksch Gesproken Dagblad voor de Jeugd, de rubriek van de 5 minuten van Vraagsteertje, de uitzending van verschillende luisterspelen, documentaire overzichten over zeer verscheidene onderwerpen, muziekuitzendingen ingeleid door de hh. Vandermeulen en Jef Horemans; zij hebben, ten slotte, rechtstreeks aan deze uitzendingen meegewerkt door het inzenden van persoonlijk werk, dat door Meester Brill vóór de micro besproken werd.

Het Radio-Kabaret, onder de leiding van den h. Renaat Grassin, is om de 14 dagen, den Zaterdagavond, opgetreden en zulks steeds tot de groote voldoening van de liefhebbers van volksche ontspanning.

Gesproken Dagblad voor Kongo.

Zoals in 1934, heeft de redactie van het Vlaamsch Gesproken Dagblad dagelijks de voorbereiding en de lezing voor de micro verzekerd van een Gesproken Dagblad van 15 minuten, bestemd voor de Belgen die in Kongo verblijven.

In 1935 werd dit Gesproken Dagblad regelmatig door het station van Ruislede uitgezonden, hetzij te 19 u. 45, hetzij te 19 u. 30.

Nieuwe Uitzendingen.

Sedert 3 November werden de Vlaamsche Gesproken Uitzendingen 's morgens aangevuld — zooals we hooger reeds vermelden — door twee uitzendingen van het Gesproken Dagblad, de Kroniek van den Dag te 8 u. 10 en door een Gymnastiekles te 6 u. 40 en 7 u. 40.

Fransche Gesproken

Uitzendingen

Het lijkt interessant, ten einde een vergelijking te kunnen maken, vooraf een tabel te publiceeren van de uitzendingen ingericht door de Fransche Gesproken Uitzendingen, in den loop der jaren 1932, 1933, 1934 en 1935.

	1932	1933	1934	1935
Gesproken reportages.	16	24	73	75
Actualiteiten	—	—	—	58
Kronieken	402	504	652	612
Interviews	70	70	120	113
Verslagen over sportgebeurtenissen	—	—	11	19
Diverse mededeelingen	—	—	210	313
Lezingen	319	245	228	247
Praktische wenken	—	68	72	72
Herdenkingen en gevarieerde uit- zendingen	41	74	78	101
Tooneel	60	74	70	67
Luisterspelen	13	24	17	35
Muziekcommentaar	16	28	40	32
Relais	—	—	36	2
Gymnastieklessen	—	—	—	58
Kroniek van den Dag	—	—	—	58
Uitzendingen gewijd aan intellec- tueele ontspanning.	—	—	—	1
<i>Hebben medegewerkt :</i>				
Sprekers	206	198	177	231
Tooneelkunstenaars	117	107	120	124

Gesproken Dagblad.

Tot 3 November hebben de uitzendingen van het Gesproken Dagblad driemaal daags plaats gevonden : te 13 u., te 19 u. 30 en te 22 u.

Met ingang van 3 November 1935 werd dit aantal uitzendingen van het Gesproken Dagblad, uit hoofde van het inrichten van ochtenduitzendingen, op 5 gebracht :

7 u. 25	—	10	minuten
8 u. 25	—	15	”
13 u.	—	15	”
19 u. 30	—	30	”
22 u.	—	15	”

Daarbij dient gevoegd dat, elken Zondag, de sportuitslagen worden medegedeeld in een bijkomende uitzending, die zoo mogelijk te 17 u. 30 in het programma wordt ingelascht.

Speciale uitzendingen hebben plaats gevonden ter gelegenheid van belangrijke gebeurtenissen.

Gesproken Reportages.

Uit de vooraan gepubliceerde tabel blijkt dat het aantal gesproken reportages in 1935 nagenoeg ongewijzigd bleef : 75 in 1935, tegen 73 in 1934.

Ook in 1935 werd de micro, ter gelegenheid van reportages, herhaaldelijk naar de provincie of naar het buitenland (Parijs, Roubaix, Amsterdam) overgebracht.

Belangrijk waren vooral de reportages ter gelegenheid van de Blijde Intrede der Vorsten te Luik en te Antwerpen, van de opening en van de sluiting der Tentoonstelling te Brussel, alsook van talrijke manifestaties op den Heysel, van de eerstesteenlegging van het “ Gebouw van het N. I. R. ”, enz., enz.

Zie achteraan het verslag over de speciale uitzendingen ter gelegenheid van de begrafenisplechtigheden van H. M. Koningin Astrid.

Actualiteiten.

Dank zij de regelmatige werking van de door den Technischen Dienst van het N. I. R. uitgeruste opname-apparaten, konden talrijke uitzendingen van *Actualiteiten* bezorgd worden; deze gingen door als uitgestelde gesproken reportages (opening van het Zweedsch paviljoen op de Tentoonstelling, aankomst van de Mercator te Brussel, roeiwedstrijden te Terdonk, enz., enz...), of als documentaire reportages (10^e verjaring van den dood van Clement Adler, verjaring van den moord te Serajevo. 70^e verjaring van de geboorte van Sibelius...).

De actualiteiten hebben in de programma's van de Fransche Gesproken Uitzendingen een nieuw, zeer belangrijk element gebracht, dat het Gesproken Dagblad in zekeren zin illustreert of waardoor het mogelijk wordt, dat uitzendingen, aangevuld door talrijke en gevarieerde geluidsdocumenten, in de avondprogramma's worden ingevoegd.

Kronieken.

Het aantal kronieken van vijf minuten, voorkomend op het einde van het Gesproken Dagblad van 19 u. 30, werd in 1935 gebracht op 612, tegen 652 in 1934.

Volgende onderwerpen werden behandeld :

Muziekleven te Brussel en in de Provincie — Letterkunde — Cincma — Schoone Kunsten — Overzicht van Tijdschriften — Sport — Rechtskundige Kroniek — Geneeskunde — Hygiene — Het koloniaal Leven — Kroniek voor de Vrouw (Sociaal Leven, Mode, Kookkunst) — Wetenschappen — Oudstrijders — Bibliophilie — Gebeurtenissen uit de vorige eeuw — Burgerlijke stand — Tentoonstelling van 1935 — Toerisme : in Wallonië en Vlaanderen — Kinderzorg — Opvoedkunde in het Huisgezin.

Lezingen.

Het aantal lezingen dat in 1934 geslonken was tot 228 — tegen 245 in 1933 —, bereikte in 1935 een totaal van 247.

Deze lezingen, die elk 15 minuten duurden, waren gewijd aan de meest verschillende onderwerpen :

Kunst en Letteren — Muziek — Verjaringen — Viering van het Honderdjarig Bestaan — Het Verkeersvraagstuk — Onderwijs en Opvoedkunde — Tentoonstelling te Brussel — Folklore — Aardrijkskunde — Geschiedenis — Geneeskunde en hygiene — Musea — Biographieën van verschillende personaliteiten — Sociale vraagstukken — Sport — Wetenschappen — Toerisme — Volkenbond, enz. enz...

Sommige dezer voordrachten werden tot cyclussen gegroepeerd : De mooie Fransche taal — Geschiedenis der Belgische Letterkunde — Geschiedenis van de Waalsche Kunst — Dichter en Prozaschrijvers uit Wallonië — Panorama van de Belgische Muziek — Het Honderdjarig Bestaan van de Belgische Spoorwegen — Om auto-ongelukken te vermijden — De Wetten van het Belgisch Volk — Het Technisch Onderwijs — De Aardrijkskunde van België — Het Hengelen, enz.

Hier moeten nog aan toegevoegd worden : de *Gesprekken van het N. I. R. met de luisteraars*, — soms in den vorm van schetsen gegeven, — verzorgd door den Franschen Dienst voor Pers en Luisteraars, alsook de mededeelingen van praktische wenken omtrent duivenliefhebberij, bloemeteelt, kleinveeteelt, landbouw en kookkunst, die geregeld den eersen en den laatsten Zondag van iedere maand te 9 u. 45 worden uitgezonden.

Nieuwe Uitzendingen.

Sedert 3 November werden, buiten de twee bijkomende uitzendingen van het Gesproken Dagblad op Fransche golfengte te 7 u. 25 en te 8 u. 25, nieuwe gesproken uitzendingen ingericht.

De Gymnastiekles, te 6 u. 30 en te 7 u. 40.

De Kroniek van den Dag, te 8 u. 05. Deze licht de luisteraars in omtrent het programma van den dag, het te vieren feest, de verjaringen en de groote gebeurtenissen van den dag.

De *Agenda van het Kunstleven*, die iederen dag de 3^e uitzending van het Gesproken Dagblad van het N. I. R. besluit.

Intellectuele Ontspanning.

Het N. I. R. heeft, in 1935, een aanvang gemaakt met de uitzendingen gewijd aan "*Intellectuele Ontspanning*", die op het initiatief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs werden georganiseerd. Een eerste uitzending, die in December doorging, was aan Molière gewijd.

Herdenkingen en Gevarieerde Uitzendingen.

Zoals in het vorig verslag, worden onder deze rubriek de uitzendingen geclasseerd, die in de programma's voorkwamen tusschen 17 u. 30 en 19 u. 30 en tusschen 20 u. en 22 u.

Wij tellen er 101 in 1935, tegen 78 in 1934.

Bij de inrichting van deze uitzendingen werd vooral gezorgd voor afwisseling en fantasie in de programma's : monologen, uitzendingen van verschillenden aard, revues, voordragen van verzen, herdenkingen van historische verjaringen, enz., enz...

Tooneel.

Het aantal tooneeluitzendingen beliep 67 in 1935 (70 in 1934).

Deze uitzendingen waren gewijd hetzij aan integrale opvoeringen, hetzij aan de opvoering van uitgekozen en gecometeerdte tooneelen.

Het Belgisch tooneel werd in de programma's vertegenwoordigd door werken van Deauville, Auguste Bierset, Georges Garnir, Maurice Tumerelle en Charles Conrardy.

Sommige werken werden met muziek gegeven. Wij vermelden : “ l’Arlésienne ”, “ Peer Gynt ”, “ Pelléas et Mélisande ”, enz...

Hier dient speciaal gewezen op den cyclus gewijd aan de werken van Maurice Maeterlinck; deze cyclus bestond uit integrale uitzendingen van “ Pelléas et Mélisande ”, “ Marie Victoire-Intérieur ” en “ La Princesse Maleine ”.

Luisterspelen.

Een en dertig, speciaal voor de micro geschreven luisterspelen werden in den loop van het jaar 1935 uitgezonden — sommige ervan tweemaal — over de Fransche golflengte van het N. I. R. (17 in 1934). Zie bijlage.

Commentaar van Muziekuitzendingen.

In den loop van het jaar 1935 heeft het N. I. R. over zijn Fransche golflengte 32 gecommenteerde muziekuitzendingen ingericht (40 in 1934).

Deze uitzendingen hebben den luisteraar gedocumenteerd over het leven en de werken van de componisten, wier werken op de programma’s voorkomen, alsook over algemeene kenmerken van vreemde muziek.

Deze uitzendingen waren zeer gevarieerd : ze bestonden uit populaire zoowel als klassieke muziek, studiën gewijd aan verschillende componisten, aan sommige werken, aan muziekgroeperingen, zelfs aan de techniek der muziek.

Allerlei Mededeelingen.

Het aantal uitzendingen van “ Allerlei Mededeelingen ” beliep 313 in 1935, tegen 210 in 1934.

Deze mededeelingen werden geregeld uitgezonden te 16 u. 45, behalve ’s Zondags en ’s Zaterdags, waarop ze telkens te 16 u. 40 plaats vonden. Zij brachten marktberichten,

beursnoteeringen van Antwerpen, mededeelingen van Ministeries, berichten van het Ministerie van Landbouw, mededeelingen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en van andere instellingen, enz...

Ook dient hier aangestipt dat het aantal *verslagen over Sportgebeurtenissen* van 11 in 1934 gestegen is tot 19 in 1935. Deze uitzendingen worden onmiddellijk na afloop van de sportgebeurtenissen gedaan en vullen de talrijke gesproken reportages aan; aldus worden de luisteraars op de hoogte gesteld van de voornaamste Belgische of vreemde sportgebeurtenissen.

Relais.

Twee belangrijke relais kwamen voor in de programma's der Fransche Gesproken Uitzendingen :

— de rede uitgesproken door den h. Etienne Flandin, President van den Franschen Ministerraad, ter gelegenheid van de eerste verjaring van den dood van Z. M. Koning Albert (Fransche Radio-Omroep).

— de eefdaflegging van den h. Benès, President van de Republiek van Tsjecho-Slowakije (Fransche Radio-Omroep).

Gesproken Dagblad voor Kongo.

Zooals in 1934, heeft de redactie van het Fransch Gesproken Dagblad dagelijks de voorbereiding en de lezing vóór de micro verzekerd van een Gesproken Dagblad van 15 minuten, bestemd voor de Belgen die in de Kolonie verblijven.

In 1935 werd dit Gesproken Dagblad regelmatig door het station van Ruiselede uitgezonden, hetzij te 19 u. 45, hetzij te 19 u. 30.

De Begrafenisplechtigheden van H. M. Koningin Astrid

Zooals bij den dood van Z. M. Koning Albert, heeft het N. I. R. ter gelegenheid van het overlijden van H. M. Koningin Astrid een reeks speciale uitzendingen ingericht.

Van het oogenblik af dat het overlijden van de Koningin bekend gemaakt werd, op Donderdag 29 Augustus 1935, te 12 u. 15, tot en met Woensdag 4 September, dag der begrafenis, werden de normale uitzendingen geschorst.

Talrijke speciale uitzendingen van berichten en mededeelingen vonden tot den Dinsdagavond plaats.

Vóór de micro spraken de hh. Paul van Zeeland, Eerste Minister; Bovesse, Minister van Openbaar Onderwijs, en Van Isacker, Minister van Economische Zaken.

De gesproken reportages werden op de Fransche golflengte verzekerd door de hh. Théo FLEISCHMAN, Paul LEVY, Louis-Philippe KAMMANS en Frans HOOSEMANS; op de Vlaamsche golflengte door de hh. Gust DE MUYNCK, Frans DIRICKX, Pol HEYNS en Joz. SERVOTTE.

Deze reportages werden overgenomen door Duitschland, Denemarken, Spanje, Frankrijk en koloniën, Nederland, Italië, Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Tsjecho-Slowakije.

Insgelijks uitgezonden door den kortegolfzender te Ruiselede, werden zij in Belgisch Kongo en Zuid-Amerika gehoord.

Daar de taak van den Technischen Dienst te dezer gelegenheid zoo belangrijk en zoo moeilijk was, werd de medewerking verzekerd van 42 ingenieurs en technici, en werd gebruik gemaakt van :

- 35 micro's;
- 1,500 meter kabel ter verbinding van micro's en versterkers met de lijnen;
- 30 telefoonlijnen;
- 23 versterkers.

Talrijke luisteraars hebben het N. I. R. hun dank betuigd omdat zij, dank zij de uitzendingen van het Instituut, de plechtigheden hebben kunnen volgen, die te Brussel ter nagedachtenis aan de overleden Koningin, plaats hadden.

Diensten voor pers en luisteraars

In den loop van het jaar 1935 werden het Vlaamsch en het Fransch Secretariaat voor Pers en Luisteraars, uit hoofde van nieuwe bevoegdheden, omgevormd tot diensten van het Programma-Departement.

Zooals in 1934, hebben de hoofden van beide diensten er zich op toegelegd om het contact te verzekeuren van het N. I. R. met de luisteraars, de Belgische en de buitenlandsche pers.

Door iederen dienst wordt aan de dagbladen en tijdschriften regelmatig een uitgebreide documentatie bezorgd, welke den commentaar bevat van de toekomstige programma's van het N. I. R.

Het Vlaamsch documentatieblad werd gezonden aan 69 correspondenten, die zich rechtstreeks of onrechtstreeks aan de uitzendingen interesseeren; het Fransch documentatieblad werd gezonden aan 180 correspondenten.

Het aantal dagbladen en tijdschriften dat de mededeelingen van het N. I. R. publiceert, is in 1935 merkeliijk aangegroeid. Het Vlaamsch documentatieblad werd aan 31, het Fransche aan 132 dagbladen en tijdschriften gezonden.

De documentatiedienst werd aangevuld met de verzending van foto's en teekeningen.

In hun "*Gesprekken van het N. I. R. met zijn luisteraars*" hebben de Hoofden der Diensten voor Pers en Luisteraars het publiek ingelicht — gemiddeld tweemaal per maand op de Fransche golflengte, eenmaal per maand op de Vlaamsche golflengte — omtrent de werking van het N. I. R.

Telkens als het mogelijk bleek, gingen deze gesprekken door in den vorm van schetsen of interviews.

De in 1934 begonnen *documentatie* werd, in 1935, aanzienlijk aangevuld en bestaat nu reeds uit zeer talrijke inlichtingen omtrent de Belgische en de vreemde componisten en kunstenaars, omtrent folklore, anecdotische kunstgeschiedenis, enz...

De diensten hebben regelmatig kennis genomen van de *brieven van luisteraars*, geantwoord op vragen om inlichtingen en maandelijks aan de Algemeene Directie rapporten overgemaakt betreffende de wenschen en klachten van de luisteraars.

De diensten hebben de deelneming van het N. I. R. georganiseerd aan de radio-tentoonstellingen te Brussel, Antwerpen en Gent, alsook aan de " Week van foto, cinema, radio en licht ", ingericht door het Gemeentebestuur der Stad Antwerpen.

Bij deze regelmatige werking, — normale voortzetting van de reeds in 1934 met zulke gunstige resultaten bekroonde werking — hebben de Diensten voor Pers en Luisteraars een reeks nieuwe werkzaamheden gevoegd, die hoofdzakelijk voortkomen uit de belangrijke deelneming van het N. I. R. aan de Tentoonstelling te Brussel.

Te dezer gelegenheid hebben de Diensthoofden nog nauwer contact gezocht met de pers, een *Album van het N. I. R.* uitgegeven, talrijke Belgische en vreemde bezoekers rondgeleid, zoo in de exploitatie-lokalen van de Bolwerkstraat als in het auditorium van het paviljoen van het N. I. R. op de Tentoonstelling, en aan verschillende congressen deelgenomen.

Ook hebben de diensten, ter gelegenheid van het leggen van den eersten steen van het " Gebouw van het N. I. R. ", op 3 November, een brochure-programma uitgegeven en verspreid, dat een overvloedige documentatie over de verschillende diensten van het N. I. R. bevat.

Het Album van het N. I. R. (tweetalige brochure) beleefde 4 uitgaven en werd in totaal op 20,000 exemplaren gedrukt.

Van de brochure van 3 November verschenen twee uitgaven : een Vlaamsche, waarvan 9,320 exemplaren verkocht of uitgedeeld werden; een Fransche, waarvan 36,895 exemplaren verkocht of uitgedeeld werden; hetzij een verspreiding van 42,000 exemplaren van een oplaag van 53,000 brochures.

Brieven van Luisteraars.

De brieven van de luisteraars kunnen, voor 1935, als volgt worden ingedeeld :

<i>Vlaamsche golfengte</i> :	gelukwenschen	: 375
	kritieken	: 76
	aanvragen	: 234
<i>Fransche golfengte</i> :	gelukwenschen	: 547
	kritieken	: 313
	aanvragen	: 594

Van groot belang waren de brieven der luisteraars ter gelegenheid van de *Begravenisplechtigheden van H. M. Koningin Astrid* : 54 Vlaamsche en 137 Fransche gelukwenschen, en, na den *Dag van 3 November* : 129 Vlaamsche en 300 Fransche brieven betreffende de ochtenduitzendingen en verschillende vragen die voor de micro gesteld waren omtrent de meest passende uren voor het uitzenden van de Gesproken Dagbladen en van de gymnastieklessen.

Opgave van de buitengewone manifestaties

die door de O. V. uitgezonden werden.

- 27 *Januari* 1935. SAROV : Gesproken reportage van de feestelijkheden te Gent, ter gelegenheid van de inwijding van het nieuw lokaal der Werkliedenkliniek « Moyson ».
- 3 *Februari* 1935. RADIO CATHOLIQUE : Uitzending van een Byzantijnsch-Slavische mis, opgedragen door de E. E. P. P. van het « Centre d'Etudes russes de Lille », met medewerking van het koor « Istina ».
- 10 *Februari* 1935. K. V. R. O. : Uitzending van een pontificale mis, gecelebreerd ter gelegenheid van 's Pausen feest.
- 16 *Maart* 1935. RADIO-WALLONIE : « Gala du Folklore Wallon ».
- 24 *Maart* 1935. RESEF en SAROV : Reportage van een groote meeting, belegd door de B. W. P. in het Sportpaleis te Schaarbeek.
- 31 *Maart* 1935. LIBRADO : Uitzending van een buitengewoon kinderuurtje ter gelegenheid van de Tentoonstelling van de Liberale Pers van West- en Oost-Vlaanderen, te Gentbrugge-bij-Gent.
- 21 *April* 1935. K.V.R.O. : Uitzending van de te Mechelen gecelebreerde Paaschmis. De zang werd uitgevoerd door het St. Rombautskoor, onder de leiding van Kannunnik Van Nuffel.
- 1 *Mei* 1935. SAROV en RESEF : Speciale uitzending ter gelegenheid van het Feest van den Arbeid.
- 30 *Mei* 1935. K.V.R.O. : Speciale uitzending ter gelegenheid van het « Rerum Novarum »-feest.
- 2 *Juni* 1935. RESEF : Uitzending van een Concert gegeven door het Koor « La Fraternité », Frameries.
- 30 *Juni* 1935. RADIO-CATHOLIQUE : Speciale uitzending ter gelegenheid van de inwijding van het Kardinaal Mercier-Gedenkteeken, te Eigenbrakel.

- 30 *Juni* 1935. VLANARA : Reportage en uitzending van het Vlaamsch Nationaal Zangfeest, gegeven in het Sportpaleis te Merksem (Antwerpen).
- 18 *Augustus* 1935. RESEF en SAROV : Gesproken reportage van de feestelijkheden ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan der B.W.P.
- 25 *Augustus* 1935. RADIO-CATHOLIQUE : Uitzending van een pontificale mis, gecelebreerd in het Park te Laken, ter gelegenheid van het Wereldcongres der Katholieke Arbeidersjeugd.
- 15 *September* 1935. RADIO-CATHOLIQUE : Uitzending van een plechtige mis met pontificale assistentie, opgedragen ter gedachtenis van Koningin Astrid.
- 28 *September* 1935. RADIO-WALLONIE : Bijkomende uitzending ter gelegenheid van de « Fête de la Wallonie ».
- 25 *December* 1935. RADIO-CATHOLIQUE : Uitzending van een nachtmis in de Abdij van Lopem-bij-Brugge.
- 31 *December* 1935. SAROV : Bijkomende uitzending : « Oudejaarsavondrevue ».

Solisten door het N. I. R. aangeworven

---

tijdens het jaar 1935

ZANGERS : De Heeren Serrano, Genot, Maury, Brennet, Ramboux, Druine, Leduc, Max Clément, Rubeau, Libeau, Coppois, Kerschaver, Tolkowsky, Jean Hamar, Pol Gilson, Stork, G. Villier, Léon Lacroix, Festerat, Crabbé, Letroye, Faucon, Leyssen, Gilem, Azarian, Jacobs, Schuller, Rouffart, Herry, Blaimont, Toutenel, Angenot, Elie Gans, Boulvin, Maurice de Grootte, Fassin, Maricq, Lhoest, Tilkin Servais, Anspach, Piergyl, Goffin, Thelma, Remik, Solario, Frans Clément, Servais, Kurius, Alain, Jozs, Rooms, Borgers, Mazy, Juliens, Dognies, Barnes, Marc, Gerlache, Delmar, Brugman, De Laet, Derby, Frank, Bruno Lebens, Jean Bard, Remes, Jack Stad, Johan Lammen, Jef Van Schoeland, Berbel, Achille van Beveren, Eric Lund, Didama, Bruylants, Platel, Van de Putte, Bolleyns, Ordeman, Schell, Lambrechts, Sterkens, Van Stalle, Harry Collin, De Decker, Dumont, Lechner, Leonard, Jaans, Loos, Depont, Van Roey, Borcet, Meillander, Verbruggen, Beets, Meyers, De Wilde, Contran, Leroy, Staal, De Dames Piette, J. Wild, Mahy Dardenne, Marg. Thys, Pornot, Legrand, Sosset, Berthe Albert, Berlo, Vinette, Ghislaine, Fauconnier, Delrouille, Ugane, Favart, Dejardin, Daucy, Lina Pollard, Nany Philippart, Angelici, Lambertini, Morello, Harvant, Pauwels, M. Saey, Touret, Paillot, Leirac, Heymans, Desmiet, Vitha, Stradel, Smile, Marville, Hollevoet, Costy, De Troch, Baldia, Genot, Jeanne Thys, Clairry, Vanden Rydt, D'Orion, Brullez, Danco, Vallier, Van Houdt Volckaert, Marsane, Moreels, Bouchez, Schots, Zinjé, Modave, Istace, Moortgat, Bruzzy, Delia Cox, Lambert, Ré Koster, Govy, Batori, Deltenre, Mia Cox, Crombez, Van den Fontyne, Riez, Livine Mertens, Despy, Ervan, Missia, Montfort, Briffaux, Mousset Vos, Croiza, Bailloux, Toussaint, De Gavre, Marg. Jacques, Van Meigroet, Gérard, Dubois, Bornstein, Houbas, Godenne Loots, Maelfeyt-Rovies, Lydia Léare, Pelotti, Collon, Gina O'Deyn, Darney, Prost Nuel, Derville, Dubéarn, Maes, Cardon, Marie Roze, Wattew Nysten, Struelens, Marthe Dumont, Rose Marc, S. Parys, De Morane, Storga, D'Artevelle, Moreau, José Pierre, Pacquot d'Assy, S. Yerles, Levaque, H. Kirsch, De Cuyper Fabry, Farrère, l'Épinois, Moolaert-Maes, Divry, Vande Plassche, Corina Dorian, Vivinus, Serwir, Guardini, Délia, Boons, Cartry, Prik, Deval, Duysburgh,

Van Bellingen, Andriani, Strauwen, Broquet, Hollevoet, Baritza, Warzée Berger, Vernay, Claes, Renée Page, Nicolopoulo, Dubus, Deschamps, Collon, Verbeek, Belloy, Van Asbroek, Lauwers, Van Ommerich, Streulens, De Backer, Plato, De Hert, Marie Vos, Lily de Brogni, Vellaz, Derèze, Belloy van Troyen, Irène Raymaekers, Kesner, Tuypens Delemarre, Candaël, Corry Couvreur, Nini de Boël, Deroo, Van Aarden, Ylien, Weyler, Bogaerts, Aerts, Jo Hekkert, Mia Vigneul, Verdal, Mietje Emmerrechts, Maria Van der Meirsch, Kurenko, Fuchs, De Beurme, Zenska, Dorian, Hougaerts, Serverius, Toussaint.

PIANISTEN : De Heeren Laffitte, Van Herck, Closson, Delvigne, Gras, Brenders, Stevens, Trincony, Delcour, Wilmar, Esser Schirren, Collaer, Brennet, Schmeidler, Ph. Declercq, Rummel, Hamy, Sinclair, Wilmet, Wéry, Balthazar, Th. Langlois, Nahum Sluszný, Verbist, Willems, Johansen, Culot, Caillaux, Malengret, Vantomme, Scharrès, Delune, Lemoine, Scallès, Van Kessel, Appel, Watelet, Van Hoof, Alpaerts, Verhoeven, Leo Van den Broeck, Ramioulle, Van Durme, De Maeght, René Beeghs, Hansson, du Chastain, Tomasi, Blochman, Régnier, Loeyens, Cammaert, Ardenois, Tocq, Lepage, Leemans, Van Zundert, Ricardo, d'Agrèves, De Backer, Darius Milhaud, Saint Pol Hou. De Dames Dinsart, Revelard, Piérrard, Delporte, Daneau, Swaels, Roulive, Buelens, Haye, Dantoing, Melkebeeke, Solheid, Bartholeyns, Sironval, Boon, Géroday, Devos, Herzberg, Lykoudi, Hennebert, Carita, Le Berrurier, De Kesel, Van de Walle, Aronstein, Monden, Laventurier, Aspers, Maebe, Husson, Jaspas, Chantraine, Boon, Ackerman, Cévinne, Beaumann, Cassiers-Renchon, Tambuyser, Zélina de Herve, Sury, Bernard, Simonon, Polak, Cauwenberg, Scapus, Lunssens, Guillaume, Gaillard, Vanden Berghe, Marichal, Schmidt, Gabetti, Kretz, Moura Lipani, Willems, Lintermans, Van Rysselberghe, Kennes, Ida Lowy, Van den Broecke, Faes, Grimbers, Anny Verbyst, Moldawsky, Popelier, Meunier, Lundgren, Willems.

VIOLISTEN : Jorez, Sotiaux, Raskin, Astrologo, Desprez, Santi Valenti, Gertler, Leclercq, Duyck, Detilleux, Bremer, Godart, Gouthals, Harvant, Van Neste, Mevr. Ysaye, Chaké Simonian, Grumiaux, Merckel, Eiffes, Guller, Koch, Michot, Van Es, Saenen, Dufour, Costy, Mordant, Wiggelaar, Corinne Corin, Caneau, Clokers, Commaerts, Lenaerts, Ysaye, Commissaris, Van Mooren.

CELLISTEN : Frezin, Fromont-Delune, Pitsch, Van Hamberg, Caniau, Marie Dubois, Michelin, Sanglier Hans, Bouquette, Dantoing, Paul Marsick, Dambois, Mathieu Louhon, Baeyens, Denocker, Evrard, Felleman.

ALTISTEN : Van Schepdael, Legrey, Rogister, Jef Maes, Bernard Shore.

HARPISTEN : G. Fameries, Flour, Hella Van Praag, Kufferrath, Kuhner, Rochet.

KLARINETTISTEN : Cardon, Demaret.

HOBOSPELER : Berciaux.

FLUITISTEN : Lion, Denis, Stoefs.

CLAVICINISTEN : Thauvoye, Van de Wiele.

GITAARSPELERS : Harrisson.

FLUITERS : Verbruggen, Van Hoeck.

XYLOPHOON : Van Opdenbosch.

HARMONIKAISTEN : Jos. Jongen, Loriaux, Deleuze, Joiret, Gaudier, Deridoux, Thomas, Marceau, Spaems, Delière, E. Hansen, Buscain, Henry de Courcelles, Vervest, Henner, Van Triel, Stein, Deamant, Marbaix, Cauwberg.

VREEMDE ARTISTEN : Maury, Legrand, Youreneff, Lykoudi, Pornot, Angelici, Vitha, Ré Koster, Bathori, Missia, Croiza, Nicolopoulo, Nahum Sluszny, Delune, Fromont-Delune, Astrologo, Santi Valenti, Merckel, Lechner, Tomasi, Darius Milhaud, Moldawsky, Schmeidler.

VLAAMSCHE GESPROKEN UITZENDINGEN

Lijst van de in 1935 uitgezonden luisterspelen

<i>Moeder Plas</i>	Marie Van Dessel-Poot.
<i>De Onwelkome Gasten</i>	A. Van Casteren.
<i>Roger vrijt</i>	A. Thiry.
<i>A la Baisse.</i>	Theo Vonck.
<i>De Gecroonde Leersse</i>	Naar Michel de Swaen door Vital Celen.
<i>Een Reisje naar Londen</i>	P. Melis.
<i>Jonathan Swift</i>	Dr. Leo Matthias. (uit het Duitsch door Dr. Mon De Goeyse)
<i>Sayonara.</i>	Orpha de Landsheer.
<i>Albert</i>	Theo Fleischman.
<i>Mijnramp</i>	Spack (bewerkt door J. Con- trijn - Muziek : K. Albert).
<i>Kapitein Scott's laatste tocht naar de Zuidpool</i>	Maria de Lannoy.
<i>Zes op een Eiland</i>	Ernst Johannsen (uit het Duitsch door G. De Muynck).
<i>Drie Struiversopera.</i>	Bert Brecht. Muziek : Kurt Weil.
<i>De Vliegende Hollander</i>	E. Buskens.
<i>Supportersexamen</i>	E. W. Schmidt.
<i>De Taart.</i>	A. Van Casteren.
<i>Het Vergaan van de Titanic</i>	G. Schake. (bewerkt door G. De Muynck).
<i>De lange steenen Pijp</i>	Naar de novelle van F. Timmer- mans door Staf Weyts.
<i>Californische Ballade.</i>	Ernst Ottwalt (bewerkt door G. De Muynck). Muziek : Hanns Eisler, met het orkest onder leiding van den toon- dichter.
<i>Baas Ganzendonck.</i>	Naar H. Conscience door Dr. O. Van Mulders.
<i>De Verovering van Peru</i>	Otto Rombach (bewerkt door Yv. de Man). Muziek : Paul Douliez.

<i>De eerste Trein in België . . . . .</i>	Michel de Ghelderode.
<i>Twee Generaties. . . . .</i>	G. Pilger.
<i>De Vredesconferentie . . . . .</i>	L. Vadnay.
<i>Ernest Staas . . . . .</i>	Edy Pevernagie.
<i>Een Fluitjeshistorie . . . . .</i>	E. W. Schmidt.
<i>De Varkenshoeder . . . . .</i>	T. Nargime (G. L. Weisz).
<i>Brusselsche Schets . . . . .</i>	Jan Clerx.
<i>De Groote Onbekende (Jozef Fouché)</i>	H. zur Mühlen.
<i>De jaloersche Siciliaan . . . . .</i>	Molière (vertaald en bewerkt door Herreman). Muziek : P. Douliez.
<i>Tom contra Brace . . . . .</i>	E. Vermeiren.
<i>Hoe laat ik mij met goed gevolg ver- zekeren. . . . .</i>	Ladislaus Beleffi (uit het Hon- gaarsch vertaald door G. L. Weisz).
<i>De Man in 't Zwart . . . . .</i>	V. Brunclair.
<i>Ben je uit je humeur, Lieveling? . . .</i>	E. Kadar (uit het Hongaarsch vertaald door G. L. Weisz).
<i>Er is Vader en Vader. . . . .</i>	Hjalmar Bergman (uit het Zweedsch vertaald door Jacob)
<i>De Laatste Gast . . . . .</i>	Dries Neerman. (novelle B. W. Maxwell).
<i>Mona Vanna . . . . .</i>	Mevr. de Lannoy (naar : Heyer- mans).
<i>Bal- en Dansgesprekken (fragmen- ten) . . . . .</i>	H. zur Mühlen (uit het Duitsch door Dr. J. Servotte).
<i>Het geveugelde Ei. . . . .</i>	Orpha de Landsheer (naar Cami)
<i>De Burger-Edelman . . . . .</i>	Molière (vertaald door Roeland van Ruyven — bewerkt door G. De Muynck).
<i>De Vrede. . . . .</i>	Aristophanes (bewerkt door Theo Fleischman — vertaald door K. Van Damme).
<i>De Rolrijschuij . . . . .</i>	O. Segerlund (uit het Deensch door Jacob).
<i>Dolle Radio-Poppenkast . . . . .</i>	Dries Neerman.
<i>De Pest. . . . .</i>	Ina Van Havere (naar Lafon- taine).

<i>Het Licht en de Schaduw</i>	Rosenfeld (bewerkt en vertaald door Martien Beversluis).
<i>Het Meisje van Arles</i>	A. Daudet (bewerkt door Yv. de Man). Muziek van Bizet.
<i>De Aap Wung.</i>	Leo Matthias (vertaald door Nico Rost).
<i>De Arke Noach's.</i>	Anton Van de Velde.
<i>De Sneeuwbal</i>	Hilde Brandt.
<i>Beethoven speelt voor</i>	Yvonne de Man.
<i>De Zelfmoord</i>	Avertchenko (bewerkt door Mev. Mostkova — vertaald door M. Beversluis).
<i>Julius Caesar</i>	Joz. Conrijn (naar Shakespeare) Muziek : K. Albert.
<i>Deezeken schudt zijn beddeken uit.</i> . .	Mevr. de Lannoy (naar Baekelmans).
<i>De Onder-Officier</i>	A. Tchékov (bewerkt door Mevr. Mostkova — vertaald door M. Beversluis).

FRANSCHÉ GESPROKEN UITZENDINGEN

Lijst van de in 1935 uitgezonden luisterspelen

Belgische werken :

<i>Godefroid de Bouillon</i>	Jean Teugels.
II <i>Novembre</i>	Théo Fleischman.
<i>La Sonate d'Amour</i>	Roger Avermaete.
(Muziek van Baeyens)	
<i>Music-Hall</i>	Théo Fleischman.
<i>La visite de la Maison de l'I. N. R.</i>	Théo Fleischman.
<i>Une demande en mariage</i>	Roels et Libeau.
<i>La Kermesse</i>	Thiry.
<i>Les Aveugles</i>	Michel de Ghelderode.
<i>Fantaisie sur un thème de valse</i>	Jacques Prieux.
<i>Jacques Van Artevelde</i>	Lucien Laudy.
<i>Roger est amoureux</i>	Georges Garnir.
<i>La revue des Expositions</i>	André Guéry.
(Muziek van Pieter Leemans)	
<i>Moissonneurs sous l'orage</i>	Francis André.
1830.	Tumerelle.
<i>Mort et Funérailles du Roi Albert de Belgique</i>	Théo Fleischman.
<i>Pacific 1023</i>	Pierre Hubermont.
<i>André Vésale</i>	Fernand Wicheler.
<i>Archibald, le danseur de corde</i>	Théo Fleischman.
<i>Le Naufrage du Titanic</i>	Georges Linze.
<i>La parade des animaux savants</i>	Théo Fleischman.
(Muziek van Karel Albert)	
<i>Aucassin et Nicolette</i>	Muziek van G. Brenta.
<i>La revue de l'orchestre</i>	André Guéry.
(Muziek van Michel Brusselmans)	
<i>Mort d'un enfant</i>	Plisnier.

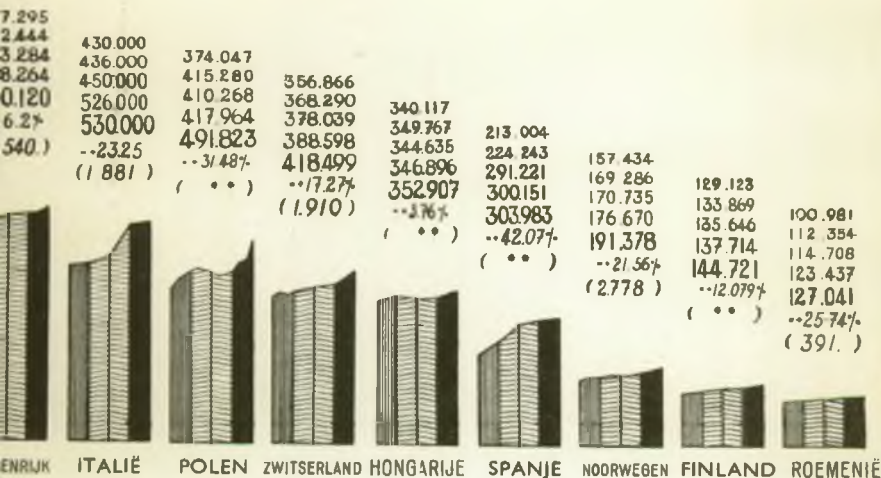
Vreemde werken :

<i>Christophe Colomb</i>	Kozik (vertaald uit het Tsjechisch).
<i>La valse de Zimmer</i>	Suzanne en Cita.
<i>Les cloches de Rungholdt</i>	Herald Rud en Carl Johnson. (vertaald uit het Deensch).
<i>Les hôtes de la nuit</i>	Mugnier.
<i>Les boxeurs</i>	Géo Charles.
<i>Tam-tam</i>	Julien Maigret. (Muziek van Tomasi)
<i>Les clochards</i>	Blandin.
<i>Cambriolage à l'amiable</i>	Lauville.

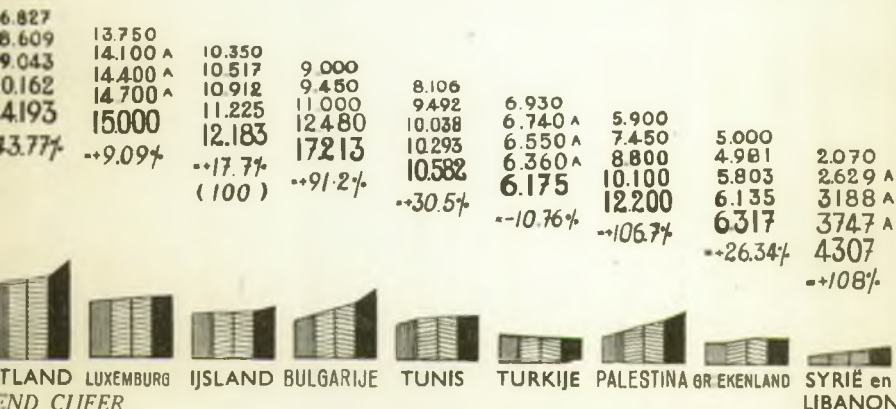

E AANGROEI
 UISTERAARS
 1935

EENHEID 100.000

1000.

END CIJFER
 inlichtingen
 elasting gegeven wordt

OFFICE INTERNATIONAL DE RADIODIFFUSION
 GENEVE, Maart 1936

DRIEMAANDELIJKS VAN HET AANTAL IN EUROPA

EENHEID 1.000.000

6.780.569
7.011.616
7.119.440
7.224.123
7.403.109
--9.187
(43.782)

6.142.921
6.785.216
6.589.454
6.651.924
7.192.952
--17.097
(519.734)

1.755.946
1.921.494
1.996.999
2.050.351
2.625.677
--49.537
(41.485)

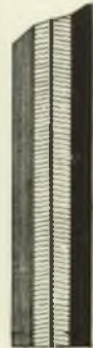
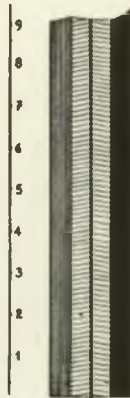
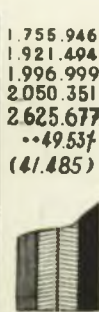
31 Dec. 1934 - 909.127
31 Mars 1935 - 918.463
30 Jun. 1935 - 910.992
30 Sept. 1935 - 911.104
31 Dec. 1935 - 946.844
--4.137
(* *)

733.190
773.785
792.924
805.444
834.143
--13.77
(2.111)

693.694
740.308
746.353
758.629
847.955
--22.237
(5.242)

603.860
622.423
670.510
700.087
746.395
--2367
(* *)

568.175
583.109
569.655
591.066
609.226
--7.227
(* *)

GROOT-BRITANNIË   DUITSLAND   FRANKRIJK

NEDERLAND   ZWEDEN   TSJECHO-SLOWAKIJE   BELGIË   DENEMARKEN

66.530
73.040
73.249
73.946
81.385
--22.317

64.567
69.961
72.644
74.653
82.175
--27.277

59.952
65.856
69.334
71.991
78.627
--31.17
(113)

30.904
35.844
36.939
37.588
41.344
--37.027

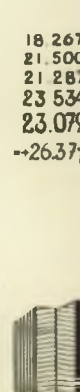
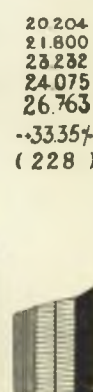
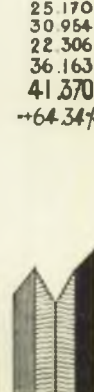
27.895
32.414
36.590
38.209
40.409
--44.86%

26.462
28.669
28.330
23.755
29.000
--9.597
(1009)

25.170
30.954
22.306
36.163
41.370
--64.347

20.204
21.800
23.282
24.075
26.763
--33.357
(228)

18.267
21.500
21.287
23.534
23.075
--26.377

JOEGO-SLAVIË   LETLAND   IERSCHE VRIJSTAAT   ALGERIË   PORTUGAL   DANZIG   EGYPTE   LITAUEN   MAROKKO

A — BENA
** Onvoll

TUSSCHEN HAAKJES HET AANTAL VRIJGESTELDEN

* Landen waar geen

RADIODIFFUSION-REDEVANCES

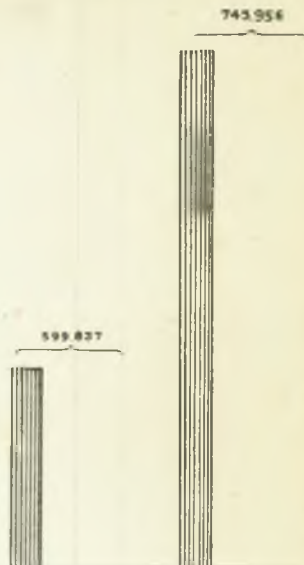
RADIO-OMROEP-TAKSEN

Nombre d'auditeurs de TSF déclarés de 1930 à 1935
Aantal radioluisteraars aangegeven van 1930 tot 1935

Echelle
Schaa! 1 mm p 2000 p

LEGENDE-VERKLARING

- Postes à lampes
Lampposten
- Postes à cristaux
Kristalposten
- Exonérés
Vrygesteld
- Radiodistribution
Radiodistribue

MOYENNE PAR 10.000 HABITANTS
DU NOMBRE DES POSTES RÉCEPTEURS RADIOELECTRIQUES

GEMIDDELD AANTAL
RADIOELECTRISCHE ONTVANGTOESTELLEN PER 10.000 INWONERS

EXERCICES
DIENSTJAREN : 1931 - 1932 - 1933 - 1934 - 1935

Echelle : 5 m/m par 1000 postes

Schaal : 5 m/m voor 1000 posten

Légende-Verklaring

— Nombre de postes en 1931 Aantal posten in 1931 ———— Nombre de postes en 1932 Aantal posten in 1932 ———— Nombre de postes en 1933 Aantal posten in 1933
- - - - - Nombre de postes en 1934 Aantal posten in 1934 - - - - - Nombre de postes en 1935 Aantal posten in 1935

M.B. Les localités ci-dessous comprennent:
L.W. De hieronder vermelde steden omvatten:

ANTWERPEN: Austruvel, Berchem, Borgerhout, Deurne, Eeckeren, Hoboken, Merxem, Oorderen, Wilmarndonck, Wilryck, Zurenberg en Zwijndrecht.

BRUXELLES/BRUSSEL: Anderlecht, Auderghem, Berchem-St Agathe, Cureghem, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Haren, Heysel, Ixelles, Jette, Koekelberg, Laeken, Molenbeek-St Jean, Molenbeek-St Jans, Neder-Over-Meembeek, Scheut, St Gilles, St Josse-ten-Node, Stockel, Schuerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwe-St Lambert et Woluwe-St Pierre, Ukkel, Watermael-Boschoorde, St Lambert-Woluwe en St Pieters Woluwe.

CHARLEROI: Marcinelle et Dampremy

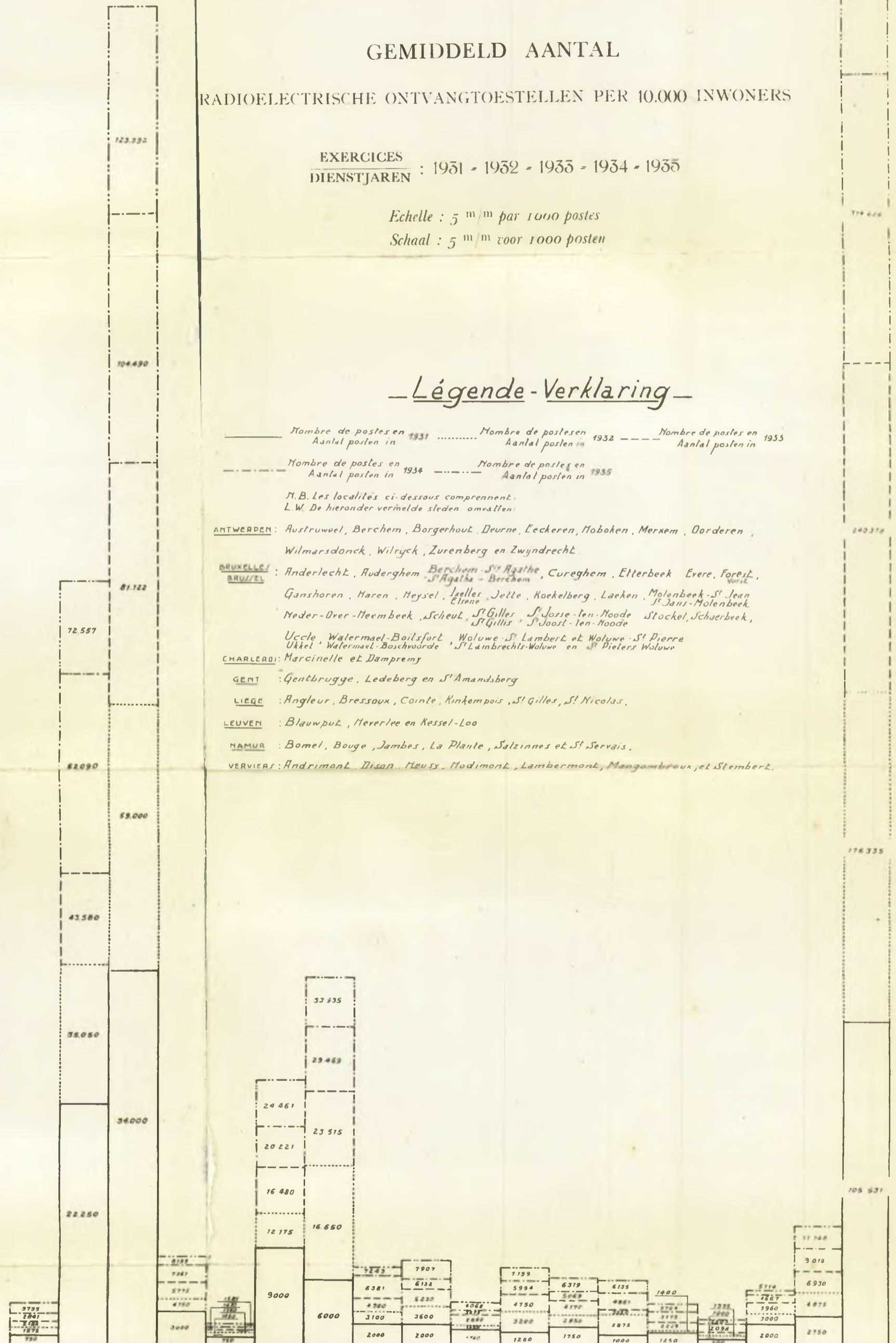
GENT: Gentbrugge, Ledeborg en St Amandsberg

LIEGE: Angleur, Bressoux, Coinle, Kinkempois, St Gilles, St Nicolas.

LEUVEN: Blauwpuz, Herxlee en Kessel-Loo

NAMUR: Bomel, Bouge, Jambes, La Plante, Salzinnes et St Servais.

VERVIERS: Andrimont, Dison, Heusy, Hodimont, Lambermont, Mangombaoux, et Stembert.

LOCALITES GEMEENTEN	AALST	ANTWERPEN en voorzeden	BRUXELLES/ BRUSSEL et agglomeration voorzeden	CHARLEROI et agglomeration	EUPEN	GENT	LIEGE	LEUVEN	MACHELEM	MONS	NAMUR	OOSTENDE	SERAING	S ^t NIKLAAS- WAEJ	THIENEN	TOURNAI	VERVIERS	ensemble des autres localites locales mentionnees
Nombre d'habitants Aantal inwoners	46.541	575.647	908.384	60.592	12.844	213.911	234.594	59.970	80.440	26.924	45.383	44.241	35.720	38.608	20.052	40.341	78.456	5.703.014
Moyenne par 10000 habitants du nombre des postes	40-0p 31-12-31 = 205	380	375	435	593	421	295	733	370	557	253	365	258	323	349	485	349	183
Gemiddeld aantal ontvangposten per 10000 inwoners	40-0p 31-12-31 = 205	380	375	435	593	421	295	733	370	557	253	365	258	323	349	485	349	183
	40-0p 31-12-32 = 431	608	650	684	830	571	709	516	595	724	647	644	742	440	498	743	679	309
	40-0p 31-12-33 = 597	757	805	853	1074	774	1002	717	865	1062	862	843	865	576	646	922	861	421
	40-0p 31-12-34 = 778	1078	1153	1214	1375	949	1258	1065	1015	1217	1206	1147	1155	812	1048	1158	1147	551
	40-0p 31-12-35 = 1023	1280	1381	1528	1748	1148	1644	1309	1305	1510	1488	1423	1585	978	1248	1469	1412	686

Moyenne par 10.000 habitants du nombre
des postes pour l'ensemble des localites
mentionnees au present tableau au:

Gemiddeld aantal radioelectrische
ontvangtoestellen per 10000 inwoners
voor de hierboven vermelde gemeenten op:

Moyenne par 10.000 habitants
du nombre des postes pour
l'ensemble du pays au:

Gemiddeld aantal toestellen
per 10000 inwoners voor het
gansche land op

31-12-31 = 205
31-12-32 = 431
31-12-33 = 597
31-12-34 = 778
31-12-35 = 1023

31-12-31 = 241
31-12-32 = 607
31-12-33 = 853
31-12-34 = 1116
31-12-35 = 1374

REKENINGEN

afgesloten op 31 december 1935

REPERTORIUM

	Bladz.
Beknopt overzicht over de geldmiddelen op 31 December 1935	87
Balans op 31 December 1935	88-89
Eindrekening op 31 December 1935	90-91
Lijst der verschillende Crediteuren einde December 1935.	92 à 94
Lijst der Derden Debiteuren einde December 1935.	95
Rekening der in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten voor 1935, vergeleken met de uitgaven op 31 December 1935.	96 à 103
Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde beleggingen voor 1935	104-105
Eindrekening en beleggingskosten 1935 vergeleken met de begrooting van 1936	106-107
Tabel der Immobiliën	108-109
Tabel der Immobiliën en der Delgingen uitgevoerd op 31 December 1935	110-111
Tabel der op 31 December 1935 niet aangewende beleggingskredieten	112
Verantwoording	113 à 119

Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep

De Raad van Beheer,

Gelet op artikel 5 van de wet van 18 Juni 1930, waarbij hem het beheer der geldmiddelen van deze inrichting toevertrouwd wordt ;

Gelet op de begrooting over de periode van 1 Januari tot 31 December 1935, door den H. Minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie goedgekeurd, overeenkomstig de tweede alinea van artikel 7 van het Koninklijk besluit van 28 Juni 1930 ;

Gelet op alinea 2, artikel 12, naar luid waarvan hij ertoe gehouden is om de op 31 December van elk jaar afgesloten rekeningen op te maken ;

Overwegende dat bijkomende dagen noodig geweest zijn om in bewuste rekening verrichtingen van ontvangsten en uitgaven, die er verband mede houden, te omvatten ;

Gelet op de bewijsstukken der uitgaven veroorzaakt door de werking van het Instituut ;

Maakt als volgt de uitslagen op van zijn financieel beleid voor de periode van 1 Januari tot 31 December 1935.

Beheer van 1 Januari tot 31 December 1935.

ONTVANGSTEN

Toelage (Wet van 18 Juni 1930, art II, begroo- ting van N. W. en terugbetalingen voor 1935 art. 28) . . . . . fr. 23 500 000,—	
Overschot op 1 Januari 1935 . . . . . 4.275.000,—	
Invoering 269.448,94	28,044.448,94
Schuldvorderingen . . . . . fr.	172.476,17
	<u>28.216.925,11</u>

VOORUITZICHTEN EN UITGAVEN

Toewijzingen door de begrooting voorzien	21.696.431,70
Gewettigde bijslag	979.968,77
Definitieve toewijzingen	22.676.400,47
Vernietigde of te vernietigen toewijzingen	4.089.903,03
Aangewende toewijzingen	18.657.497,44
Bijzondere uitgave voor bijkomende delgingen 751.836,23	
Bijzondere uitgave voor storting in het « Reserve- en hernieuwingsfonds van het materieel » 2.297.159,44	3.048.995,67
Totale uitgaven	<u>21.706.493,11</u>
Uitgevoerde betalingen	15.422.544,03
Uit te voeren { a) niet invorderbaar 10.968.163,72	
{ b) invorderbaar 4.828.602,61	
betalingen	15.796.766,33
Algemeen totaal	31.219.310,36
Inbegrepen :	
1° Overblijvende waarde der immobiliën na delging 8.358.237,60	
2° Waarde van de magazijnen 1.153.279,65	
3° Waarde van de bij voorbaat betaalde huur, te boeken op de toewijzing van de begrooting voor 1936 . . . . . 1.300,—	
	<u>9.512.817,25</u>
	<u>21.706.493,11</u>

EINDCIJFERS

Ontvangsten in betrekking met bovenvermelde periode (ont- vangen sommen)	28.044.448,94
Uitgevoerde betalingen	15.422.544,03
In kas	12.621.904,91

Goedgekeurd door den Raad van Beheer op 18/2/1936.

Een Lid van den Raad van Beheer,

De Voorzitter van den Raad van Beheer,

ACTIVA**I. — IMMOBILIËN**

1. — Terreinen :			
a) terrein te Elsene	4.219.191,20		
b) terrein te Veltem	125.953,88		
			4.345.145,08
2. — Gebouwen :			
a) Gebouwen te Veltem	2.169.110,97		
Delgingswaarde	1.626.893,81		
			542.217,13
b) Gebouwen te Elsene			2.544.947,81
3. — Radio-electrisch materieel :			
a) Uitzendingsmaterieel	5.639.942,70		
Delgingswaarde	1.934.476,15		
			705.466,55
b) Modulatíe-materieel	1.056.145,14		
Delgingswaarde	1.056.145,14		
c) Allerlei materieel	9.310,—		
Delgingswaarde	9.310,—		
4. — Materieel van laboratoria en werk- plaatsen	420.533,08		
Delgingswaarde	420.533,08		
5. — Muziekinstrumenten	168.095,91		
Delgingswaarde	168.095,91		
6. — Mobilair Alg. Dir. en Veltem	622.753,50		
Delgingswaarde	622.753,50		
7. — Muzikale en letterkundige bibliotheek	501.710,79		
Delgingswaarde	501.710,79		
8. — Inrichtingskosten	423.739,10		
Delgingswaarde	203.278,10		
			220.461,—

8.358.237

II. — BESCHIKBAAR

Kas- en postrekening	1.402.048,57	
Bank " Sté Gén. de Belgique „ rekening op zicht	59.206,44	
Spaar- en lijfrentkas	11.058.913,50	
Zegelkas	1.232,60	
Kleine Kas van Veltem	503,80	

12.521.904

III. — TE REALISEEREN

Verskillende debiteuren	162.471,17	
Onzekere debiteuren	10.005,—	
Magazijn Veltem	947.729,40	
Brussel	205.553,25	
Bank " Sté Gén. de Belgique „	100.000,—	

1.425.755

IV. — OMSLAGREKENING

Uitgaven te verdeelen per termijn		1.300

22.307.198

PASSIVA

I. — NIET INVORDERBAAR

1. — Reserve-en hernieuwingsfonds van het materieel (Art. 4, par. 5 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	4.393.183,48	
2. — Fonds voor hernieuwing van verbrand materieel (Art. 4, par. 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	39.591,90	
3. — Provisie voor hangende schulden (Art. 4, par. 6, van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	48.235,94	
4. — Provisie voor uitgaven, veroorzaakt door brand (Art. 4, par. 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	17.578,35	
5. — Pensioenfonds voor personeel (Art. 4, par. 6, van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	1.689.574,05	
6. — Fonds voor vooruitzichten van delgingen (Art. 4, par. 6, van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	1.500.000,—	
7. — Fonds voor het vroegtijdig vervangen van radio-electrische lampen in de zenders te Veltm (Art. 4 par. 6 van Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	340.000,—	10.968.163,72

II. — INVORDERBAAR

a) Op langen termijn :		
Leening-obligaties	5.000.000,—	
Terugbetaling	1.070.000,—	
		3.930.000,—
b) Op korten termijn :		
Verschillende schuldeischers	898.602,61	4.828.602,61

III. — OVER TE DRAGEN SALDO

1. — Niet aangewend buitengewoon beleggingskrediet	4.000.000,—	
2. — Niet aangewend gewoon beleggingskrediet, voor 1935 vastgelegd	698.300,—	
3. — Vooruitzichten voor krediet 1936	1,812.132,—	6.510.432,—

Goedgekeurd door den Raad van Beheer, op 18 Februari 1936.

Een lid van den Raad van Beheer,   De Voorzitter van den Raad van Beheer,

22.307.198,33

DEBET

I. — <i>Financieele lasten</i>		206.824,0
II. — <i>Algemeene administratie-kosten</i>		1.235.523,6
III. — <i>Algemeene kosten.</i>		
<i>a.</i> — Kantoorkosten	433.852,47	
<i>b.</i> — Kosten voor lokalen	865.887,01	
<i>c.</i> — Allerlei kosten	27.567,85	
		1.327.307,3
IV. — <i>Exploitatiekosten.</i>		
<i>a.</i> — Technische dienst	2.748.479,50	
<i>b.</i> — Muziek dienst	6.096.969,43	
<i>c.</i> — Gesproken uitzendingen	1.826.520,76	
<i>d.</i> — Regies	178.956,20	
<i>e.</i> — Schooluitzendingen, O. V. Kongo	703.030,51	
<i>f.</i> — Bijdragen voor auteursrech- ten	1.411.570,25	
		12.965.526,6
V. — <i>Aandeel in pensioenfonds van het personeel</i>		373.531,7
VI. — <i>Delgingen.</i>		
<i>a.</i> — Delgingen van de begrooting	1.360.000,—	
<i>b.</i> — Bijkomende delging	751.836,23	
		2.111.836,2
VII. — <i>Deelneming aan de Tentoonstelling te Brussel 1935</i>		1.188.784,1
VIII. — <i>Storting voor reserve- en hernieuwingsfonds van het materieel en op fonds voor vooruitzichten van delgingen</i>		2.297.159,4
IX. — <i>Batig saldo over te dragen op dienstjaar 1936 :</i>		
<i>a.</i> — Aangewend buitengewoon beleggingskrediet	4.000.000,00	
<i>b.</i> — Niet aangewend gewoon be- leggingskrediet, voor 1935 vast- gelegd	698.300,—	
<i>c.</i> — Vooruitzichten voor begroo- ting 1936	1.812.132,—	
		6.510.432,0
		28.216.925,1

CREDIT

I. — <i>Saldo van vorig dienstjaar</i>	4.275.000,—
II. — <i>Staatstoelage</i>	23.500.000,—
III. — <i>Financieele winsten</i>	342.228,11
IV. — <i>Allerhande ontvangsten</i>	99.697,—

28 216 925,11

Lijst der verschillende Schuldeischers op 31 December 1935

I. — LEVERANCIERS.

Aankondigingen in dagbladen	fr.	6.498,15
Gemeentebestuur Elsene		2.816,75
Auriéma Radio Corporation		222,90
Ateliers Bruxellois de Reproduction		122,75
Almo Kino		1.809,—
Automatique de Belgique		3.386,—
A. E. G. Société Luxembourgeoise		351,25
Allard et fils		61,—
Ajax		123,75
Ateliers Walckers		675,—
Bell Telephone		15.007,75
British Equipment		1.882,60
Boels et Begault		37.199,28
Bayan		1.659,40
Boden (Publiciteitsagentschap)		1.953,—
British Langamo Cy Ltd		4.219,50
Campbell et Isherwood		3.201,—
C. I. A. C.		23,50
Correspondenten		1.356,60
Afschriften van partituren		4.036,95
Colle Léon		28.445,—
Graphische controle		2.052,—
Chauffage Belgica		4.260,—
Drugmand et Meert		38,05
Dewarichet		637,—
Teekenaars		280,—
Diongre		12.286,95
D'Hoedt		1.401,25
de Radoux		1.168,50
Uitg. Heugel		723,96
Uitg. Durand		333,85
Uitg. Schott		2.406,40
Uitg. Cranz		12,25
Uitg. Hamelle		34,41
Et. Christian Pfister		1.659,70
Electriciteit		758,42
Etabl. de la Saulx et Steinbach		1.110,—
Etabl. Deheneffe		1.197,50
Uitg. Chappell		98,—
Electrogaz		3.267,26
E. M. B.		420,—
Etabl. Bruxellois de Reproduction de plans		143,90
Uitg. Peter Maurice		93,63
Freson Léon		430,—
Verschillende leveranciers		3.174,45

Over te dragen fr. 153.338,61

I. — LEVERANCIERS (vervolg)

	Overdracht fr.	153.338,61
Franco Belge d'Ameublement		132,—
Flour Mireille		812,50
Feldman et Co.		301,35
Gunther		77,—
Guilmain Emile		71,40
Gillon René		7.328,40
Gochie François		2.250,—
Herinx Ronéo		217,60
Engelsche gevoelige instrumenten		280,—
International Music		50,—
Joos Jean		42,—
Kanters		1.836,40
Kahn Frères		3.685,45
Kessels Willy		125,—
Philipslampen		795,75
Léal Société Anonyme		15.421,35
Boon		1.860,33
La Radiophonie Belge		15,—
Meurisse		2.095,85
Maison Pleyel		3.187,25
Messageries Internationales		359,35
M. A. I.		6.747,40
Millet Lucien		4.247,50
Mathys Alphonse		882,—
Maison Engel		19,50
Mennig Frères		830,—
Belgisch Staatsblad		60,—
Maison Dewart		1.042,50
Maison Desoer		386,—
Norré Martin		1.200,25
Nerinckx-De Cock		197,30
Off. Contrôle Instal. électr.		30,—
Office Central des Imprimés		41,90
Orgues des Carmes		900,—
Philippon Louis		220,—
Persy		6.425,16
Piton Romain		295,—
Peter Benoit Fonds		205,—
Pyck Jean		39,—
Photogravure de la Presse		493,50
Gevangenis te Sint-Gillis		4.960,—
Regie van Telefoon		75.745,90
Ramlot Frères et Sœurs		419,—
Richel Joseph		40,—
Recording M. S. S.		7.748,18
R. R. Radio		150,—
Rheinische Nadelfabriek		277,60
Siemens S. A.		5.677,—
S. E. M.		799,80

Over te dragen fr 314.362,08

I. — LEVERANCIERS (vervolg)

	Overdracht fr.	314.362,08
Soc. Electr. du Nord de la Belgique		351.050,70
Stille Inventions Ltd.		28.198,75
Sidam		9.498,50
S. B. R.		11.550,—
Scarabée		2.016,—
Stroobants		563,80
Socomé		17.815,—
Sirbel		5.260,—
Tungsram.		57,75
Tudor Accus		4.197,03
Transformatoren B. B.		112,45
Privaattelefoon		231,—
Usines Cuivre et Zinc, Liège.		419,95
Up to date		633,—
Van Poelvoorde Charles		17.518,55
Vander Eycken		75,15
Van Buggenhoudt		12.473,—
Van Neck		39.848,50
Van der Beurren et Co		107,80
Van den Borre.		783,75
Van den Durpel.		295,—
Walravens		487,15
XI. Tax		2.955,50
	fr.	820.510,41

II. — ALLERLEI REKENINGEN-COURANT.

Verschuldigde eereloon.	fr.	38.161,75
Geneeskundig Consultatiebureau voor artisten.		580,—
Allerlei		5.794,45
Beroepsbelasting		33.185,—
Spaarkas		371,—
	fr.	78.092,20

TOTAAL :

Leveranciers	fr.	820.510,41
Rekeningen-courant		78.092,20
	fr.	898.602,61

Lijst van derden debiteuren einde December 1935

I. — LEVERANCIERS

Abonnementen op dagbladen	fr. 1.553,—	
Boland Louis	1.000,—	
Uitg. Enoch en Co	1.412,35	
Uitg. Joubert	706,26	
Uitg. Choudens	704,16	
Etablissements Philips et Pain	620,—	
Tentoonstelling te Brussel	4.162,—	
Salon van de Radio	3.040,—	
		13.197,77

II. — VERSCHILLENDE DEBITEUREN

K. V. R. O.	2.864,80	
Ministerie van Vervoer	600,—	
Radio Catholique Belge	4.101,30	
Resef.	17,35	
Radio Wallonie	238,75	
S. E. P. I.	1.800,—	
Columbia Broadcasting	78,—	
Agentschap Dechenne	24.472,20	
		34.172,40

III. — ALLERLEI REKENINGEN-COURANT

Waarborg voor Telefoon	fr. 7.960,—	
» voor Huur	105.900,—	
» voor Gas	1.150,—	
Nationale Pensioenkas	91,—	
		115.101,—
Totaal	Fr. 162.471,17	

UITGAVEN EN DIENSTEN

TITEL I.

Nummer
van
artikel

Financieele lasten.

1	Interesten op obligaties, ...
2	Bank- en postcheckkosten . . . . .

TITEL II.

Algemeene administratie.

3	Vergoedingen, wedden, eereloonen (R. v. B., Com. v. Toez., personeel, aangenomen dokter, tijdelijk personeel) . . . . .
4	Reis, verblijf, verplaatsings- en receptiekosten . . . . .
5	Diensten voor Pers en Luisteraars (wedden, verplaatsingen, representatiekosten, dagbladen, allerlei) . . . . .
6	Dienst der Boekhouding (wedden van het personeel) . . . . .
7	Bijdragen sociale wetten (patroonstoelage voor pensioen, gezinstoelagen, verzekering van het personeel, geboortetoeslag, toelagen voor begrafenis) . . . . .
8	Allerlei kosten. Bijdrage U. I. R., deelneming aan de Salons van de Radio, propaganda) . . . . .

TITEL III.

Algemeene kosten.

9	Kantoorkosten, benodigheden, drukwerk programma's, drukken van jaarverslag, abonnementen op dagbladen, bibliotheken, post, telefoon, telegraaf, onderhoud en huur van kantoormaterieel . . . . .

TITEL IV.

Gebouwen en installaties.

10	Belastingen, verzekeringen, kosten van onderhoud, reiniging, verwarming, waterverbruik, huur van kantoren en studio's, kosten van herstelling en uitrusting . . . . .

geleken met de uitgaven op 31 December 1935

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1935	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
585.000,— 4.500,—	201.600,— 5.224,05	383.400,—	724,05
589.500,—	206.824,05	383.400,—	724,05
557.100,— 50.000,—	614.918,55 41.381,95	8.618,05	57.818,55
140.000,— 132.500,—	144.087,05 123.831,40	8.668,60	4.087,05
210.000,— 95.000,—	208.001,65 103.303,—	1.998,35	8.303,—
1.184.600,—	1.235.523,60	19.285,—	70.208,60
335.500,—	433.852,47		98.352,47
878.000,—	865.887,01	12.112,99	

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten

UITGAVEN EN DIENSTEN

Nummer
van
artikel

TITEL V.

Pensioen.

- 11 Storting voor Pensioenfonds van personeel en interesten 5 0/0 . . . . .

TITEL VI.

Allerlei kosten

- 12 Examenkosten . . . . .

TITEL VII.

Technische dienst.

- 13 Algemeene kosten : wedden ingenieurs, technisch adviseur, ster-
typiste, loon van den portier te Veltem, verplaatsingskosten, v-
zekering personeel tegen ongevallen, verzekering tegen bra-
van de installaties te Veltem, ...
- 14 Uitz. Veltem : wedden van het uitz. pers., verplaatsingskost-
drijfkracht, R. E. lampen, onderhoud, herstellingen, benoodig-
heden, vernieuwing materieel, huur kabel . . . . .
- 15 Modulatie Brussel : wedden van het mod. pers., drijfkracht, R.
lampen, onderhoud, herstellingen, benoodigdheden, vernieuw-
mat., huur van lokale en intercommunale kabels, verplaatsings-
kosten voor lijnuitzendingen . . . . .
- 16 Internationale relais : huur van kabels . . . . .
- 17 Bestrijding van radiostoringen . . . . .

TITEL VIII

Muziekdienst.

- 18 Personeel : wedden, verplaatsingen . . . . .
- 19 Orkestleiders :
a) Dirigenten N. I. R. . . . .

geleken met de uitgaven op 31 December 1935 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begroting 1935	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
<u>373.531,70</u>	<u>373.531,70</u>		
<u>15.000,—</u>	<u>27.567,85</u>		<u>12.567,85</u>
310.000,—	297.782,97	12.217,03	
2.341.500,—	1.091.754,28	1.249.745,72	
1.572.500,—	1.307.076,15	255.423,85	
125.000,—	51.866,10	73.133,90	
<u>250.000,—</u>		<u>250.000,—</u>	
4.599.000,—	2.748.479,50	1.850.520,50	
503.600,—	448.900,70	54.699,30	
265.000,—	205.585,30	59.414,70	

Rekening van de in 't Vooruitzicht gestelde exploitatieko

UITGAVEN EN DIENSTEN

Nummer
van
artikel

- 20 b) Belgische dirigenten die niet aan het N. I. R. verbonden zijn
Orkesten :
a) Wedden der vast bij het N. I. R. aangeworven musici . . . . .
b) Eereloonen uitbetaald aan bijgevoegde musici . . . . .
c) Eereloonen uitbetaald aan plaatsvervangers (bij ziekte en jaarlijksch verlof van de vaste musici . . . . .
d) Patroonstoelage voor pensioen . . . . .
e) Orkestconcerten door vereenigingen uitgevoerd . . . . .
21 Artistieke vereenigingen, solisten, lijnuitzendingen . . . . .
22 Uitgevers-en muziekmaterieel, uitgeversrechten, delging bibliotheekgehuurde muziekinstrumenten . . . . .
23 Gramofoon platen-materieel . . . . .
24 Allerlei kosten: afschrijven van muziek, onderhoud van muziekmaterieel, abonnementen op muziek-tijdschriften . . . . .

TITEL IX.

Gesproken uitzendingen.

- 25 Fransche gesproken uitzendingen :
a) Personeel . . . . .
b) Lezingen, kronieken, selecties, luisterspelen, gymnastieklessen, reportages, dagbladen, correspondenten, enz. . . . .
26 Vlaamsche gesproken uitzendingen :
a) Personeel . . . . .
b) Lezingen, kronieken, enz . . . . .
27 Inlichtingen . . . . .

TITEL X.

Regies.

- 28 Fransche regie . . . . .
29 Vlaamsche regie . . . . .

TITEL XI

Speciale Uitzendingen.

- 30 Uitzendingen voor de scholen . . . . .

leken met de uitgaven op 31 December 1935 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begroeting 1935	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
62.000,—	121.925,—	—	59.425,—
3.700.000,—	3.228.390,05	471.609,95	
100.000,—	311.053,75		211.053,75
75.000,—	121.777,15		46.777,15
125.000,—	96.301,—	28.699,—	
200.000,—	120.225,—	79.775,—	
925.000,—	1.106.707,13		181.707,13
250.000,—	202.384,24	47.615,76	
75.000,—	88.428,15		13.428,15
65.000,—	45.291,96	19.708,04	
6.346.100,—	6.096.969,43	761.521,75	512.391,18
326.100,—	325.438,10	661,90	—
474.000,—	465.943,81	8.056,19	—
326.100,—	306.238,15	19.861,85	
474.000,—	516.771,95		42.771,95
250.000,—	212.128,75	37.871,25	
1.850.200,—	1.826.520,76	66.451,19	42.771,95
100.000,—	93.043,20	6.956,80	—
100.000,—	85.913,—	14.087,—	—
200.000,—	178.956,20	21.043,80	—
250.000,—	106.314,80	143.685,20	—

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten

UITGAVEN EN DIENSTEN

Nummer van artikel	
31	Uitzendingen O. V. . . . .
32	Uitzendingen naar Kongo . . . . .
TITEL XII.	
<i>Bijdragen.</i>	
33	Auteursrechten. . . . .
TITEL XIII.	
34	Deelneming aan de Tentoonstelling te Brussel 1935 . . . . .
TITEL XIV.	
<i>Delgingen.</i>	
35	Delgingen . . . . .
TITEL XV	
36	Reserve voor bijkomende kredieten. . . . .
TOTAAL.	
TITEL XVI.	
<i>Bijzondere uitgaven op beschikbaar fonds.</i>	
37	Aanvullende delgingen . . . . .
38	Stortingen voor Reserve-en hernieuwingsfonds, alsook voor fo voor vooruitzichten van delgingen . . . . .

geleken met de uitgaven op 31 December 1935 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1935	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
200.000,—	192.547,15	7 452,85	
350.000,—	404.168,56		54.168,56
800.000,—	703.030,51	151.138,05	54.168,56
1.565.000,—	1 411.570,25	153.429,75	
1.000.000,—	1 188.784,11		188.784,11
1.360.000,—	1.360.000,—		
600.000,—		600.000,—	
21.696.431,70	18.657.497,44	4.018.903,03	979.968,77
		3.038.934,26	
	751.836,23		
	2.297.159,44		
	21.706.493,11		

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde beleggingen

N ^r van arti- kel	AANDUIDING DER UITGAVEN	Overdracht van het dienstjaar 1931	Toegewe- krediet voor 1935
TITEL I			
<i>Gewone Beleggingen :</i>			
1	Allerlei technische installaties en technisch materieel :		
	a) Uitzendingsmaterieel :		
	Allerlei technische apparaten (Veltem)	76.173,75	105.000
	b) Modulatie materieel :		
	Allerlei technische apparaten (Brussel)	9.426,82	275.000
	c) Werkplaats te Veltem :		
	Bijkomende werktuigen	15.000,—	15.000
	d) Werkplaats te Brussel :		
	Bijkomende werktuigen	6.990,85	50.000
	e) Materieel Laboratorium Brussel :		
	Allerlei apparaten	163.024,50	250.000
	f) Allerlei apparaten :		
	Plaatsen van ontvangtoestellen in de scholen	—	200.000
	h) Technisch materieel van de Tentoonst.	—	—
2	Reportagewagen	—	330.000
3	Mobilair	—	80.000
4	Mobilair van de Tentoonstelling	—	—
5	Muziekinstrumenten	—	50.000
6	Muziekbibliotheek	—	100.000
7	Letterkundige bibliotheken	—	40.000
8	Bibliotheek der Algemeene Directie	—	10.000
		270.615,92	1.505.000
TITEL II			
<i>Buitengewone Beleggingen :</i>			
9	Bouwen van zendstation ten behoeve van de 3de golfengte	—	1.000.000
10	Gebouwen te Elsene	—	7.000.000
11	Centrale te Veltem en verhooging van zendkracht der stations	—	3.000.000
		—	11.000.000

1935, vergeleken met de uitgaven op 31 December 1935

Totaal der voor 1935 gewezen kredieten	AANGEWENDE KREDIETEN			VERSCHIL	
	Uitgaven voor 1935	Vastgelegde kred. op 1936 over te drag.	Totaal	Vervallen toewijzingen	Gewettigde bijslag
173,75	—	132.500,—	132.500,—	48.673,75	—
84.426,82	248.702,07	15.800,—	264.502,07	10.924,75	—
30.000,—	410,35	—	410,35	20.580,65	—
56.990,85	62.303,90	—	62.303,90	—	5.313,05
13.024,50	152.468,51	220.000,—	372.468,51	40.555,99	—
00.000,—	—	—	—	200.000,—	—
—	174.852,—	—	174.852,—	—	174.852,—
30.000,—	—	330.000,—	330.000,—	—	—
80.000,—	133.599,25	—	133.599,25	—	53.599,25
—	67.825,—	—	67.825,—	—	67.825,—
50.000,—	23.991,46	—	23.991,46	26.008,54	—
00.000,—	86.304,41	—	86.304,41	13.695,59	—
40.000,—	6.933,62	—	6.933,62	33.066,38	—
10.000,—	—	—	—	10.000,—	—
75.615,92	957.390,57	698.300,—	1.655.690,57	421.514,65	301.589,30
00.000,—	—	—	—	1.000.000,—	—
00.000,—	2.557.582,84	—	—	4.442.417,16	—
00.000,—	—	—	—	3.000.000,—	—
00.000,—	2.557.582,84	—	—	8.442.417,16	—

Eindrekening en Beleggingkosten I

EINDREKENING 1935

A. — CREDIT

Staatsloelage	fr.	23.500.000,—
Allerlei ontvangsten.		99.697,—
Financieele winsten.		342.228,11
Saldo dienstjaar 1934, overgedragen		4.275.000,—
		<u>28.216.925,11</u>

B. — DEBET

Financieele lasten.	fr.	206.824,05
Algemeene Administratiekosten		1.235.523,60
Algemeene kosten (kantoren en allerlei).		461.420,32
Kosten voor gebouwen (Huur kantoren, studio's, allerlei).		865.887,01
Storting voor pensioenfonds van het personeel		373.531,70
Technische Dienst		2.748.479,50
Muziekdienst.		6.096.969,43
Gesproken Uitzendingen		1.826.520,76
Regies		178.956,20
Uitzendingen voor de scholen, O. V., Kongo.		703.030,51
Bijdragen voor auteursrechten.		1.411.570,25
Deelneming aan de Tentoonstelling te Brussel 1935		1.188.784,11
Delgingen.		2.111.836,23
Stortingen voor reservefonds		2.297.159,44
		<u>21.706.493,11</u>
Over te dragen saldo.	fr.	6.510.432,—
		<u>28.216.925,11</u>

C. — BELEGGINGSKOSTEN EINDE 1935

Waarde van de nog te delgen beleggingen op 1 Januari 1935	fr.	7.048.338,45
1° Totale uitgave voor 1935 (zie tabel der immobiliën).		3.514.973,41
		<u>10.563.311,86</u>
Af te trekken :		
a) Delging in 1935 verwezenlijkt op de immobiliën en ingeschreven onder exploitatiekosten	fr.	2.111.836,23
b) Delgingen geboekt op de exploitatiekosten : Muziekdienst.	86.304,41	
Gesproken uitzendingen	6.933,62	
		<u>93.238,03</u>
Overblijvende waarde op 31 December 1935 van de nog te delgen beleggingen :		2.205.074,25
2° Waarde van magazijn te Veltem		8.358.237,60
3° Waarde van magazijn te Brussel		947.729,40
4° Bij voorbaat betaalde huur		205.550,25
		<u>1.300,—</u>
Totaal der belegde uitgaven.		9.512.817,25
Algemeen totaal der uitgaven		31.219.310,36
Nog uit te voeren betalingen		15.796.766,33
		<u>15.422.544,03</u>

geleken met de begrooting van 1936.

BEGROOTING 1936

A. — ONTVANGSTEN

Staatsstoelage	fr.	21.350.000,—
Allerlei ontvangsten		60.000,—
Financieele winsten		10.000,—
Saldo dienstjaar 1935 :		
Niet aangewend buitengewoon beleggingskrediet	1.000.000,—	
Niet aangewend gewoon beleggingskrediet, vastgelegd in 1935	698.300,—	
Provisie overgedragen van 1935 op de begrooting 1936	1.812.132,—	
		6.510.432,—
Leening, te realiseeren op de toegestane leening van fr. 10 miljoen		5.000.000,—
Leening te realiseeren in 1936		6.900.000,—
In mindering te brengen op het reservefonds		4.320.808,80
		<u>17.151.240,80</u>

B. — VOORUITZICHTEN DER EXPLOITATIEKOSTEN

Financieele lasten	fr.	542.000,—
Algemeene Administratiekosten		1.576.150,—
Algemeene kosten (kantoren en allerlei)		390.500,—
Kosten voor gebouwen (huur kantoren, studio's, allerlei)		969.620,—
Storting voor pensioenfonds van het personeel		392.441,—
Technische dienst		4.891.700,—
Muziekdienst		8.890.200,—
Gesproken uitzendingen		2.603.600,—
Regies		269.250,—
Uitzendingen voor de scholen, O. V., Kongo		950.000,—
Bijdragen voor auteursrechten		1.676.671,—
Delgingen		1.360.000,—
Reserve voor bijkomende kredieten		600.000,—
		25.112.132,—
Financieele last voor de nieuwe leening		200.000,—
		<u>25.312.132,—</u>

C. — VOORUITZICHT DER BELEGGINGSKOSTEN VOOR 1936

1. — Gewone beleggingskosten :		
Technisch materieel, mobiliair, muziekinstrumenten, bibliotheken	1.800.000,—	
Niet aangewende beleggingskosten, vastgelegd in 1935	698.300,—	
		2.498.300,—
2. — Buitengewone beleggingskosten :		
Gebouwen	11.280.808,80	
Verhooging van zendkracht	8.060.000,—	
		19.340.808,80
		<u>21.839.108,80</u>
Algemeen totaal der uitgaven		<u>47.151.240,80</u>

Tabel d

Nr van art.	AANDUIDINGEN	Waarde op 1/1/35	Op begro- ting bel- gingen
1	Terrein te Veltem	125.953,88	—
2	Terrein te Elsene	4.219.191,20	—
3	Gebouwen te Veltem.	2.169.353,37	—
4	Gebouwen te Elsene	150.834,75	—
5	Technisch uitzendingsmaterieel	5.642.762,80	—
6	Modulatie-materieel	607.551,62	248.702
7	Allerlei materieel	7.600,—	—
8	Materieel van de Tentoonstelling 1935	—	—
9	Werkplaats Veltem	3.902,30	410
10	Werkplaats Brussel	41.259,35	62.303
11	Laboratorium	184.052,72	152.468
12	Muziekinstrumenten.	146.796,45	23.991
13	Mobilair Algem. Administratie	396.063,15	133.599
14	Mobilair Veltem.	30.799,10	—
15	Mobilair van de Tentoonstelling 1935	—	—
16	Muziekbibliotheek.	363.026,42	86.304
17	Fransche letterk. Biblioth.	17.830,17	2.695
18	Vlaamsche letterk. Biblioth.	27.616,17	4.237
19	Studie-kosten Brussel (geb.)	249.710,60	—
20	Akte-kosten Brussel (geb.)	10.558,75	—
		14.394.862,80	714.713

Immobilien

ANKOOP		Intrekking der Immobilis.	Overdracht	Waarde op 31-12-35
Op begrooting ebouwen	Op begrooting exploitat.			
—	—	—	—	125.953,88
—	—	—	—	4.219.191,20
—	—	—	— 242,40	2.169.110,97
2.394.113,09	—	—	—	2.544.947,84
—	—	—	}+ 242,40	5.639.942,70
—	—	—	— 3.062,50	881.293,14
—	—	—	}+ 52.664,10	9.310,—
—	—	—	— 27.624,65	174.852,—
—	—	—	+ 1.710,—	20.398,—
—	174.852,—	—	—	84.623,45
—	—	—	+ 20.398,—	311.198,98
—	—	249,10	— 20.398,—	168.095,91
—	—	—	+ 1.707,30	524.129,40
—	—	1.253,—	— 53.068,90	30.799,10
—	—	—	+ 28.999,65	67.825,—
—	—	—	— 2.692,—	449.330,83
—	—	6.900,—	— 1.325,—	20.525,92
—	—	—	+ 2.692,—	31.854,04
—	—	—	—	413.180,35
—	—	—	—	10.558,75
—	—	—	—	17.901.434,11
163.460,75	—	—	—	
—	—	—	—	
557.582,84	242.677,—	8.402,10	—	
3.514.973,41				

Tabel der Immobiliën en der Delging

N ^o van Art.	AANDUIDINGEN	WAARDE C 31/12/35
1	Terrein te Veltem	125.953,
2	Terrein te Elsene	4.219.191,
3	Gebouwen te Veltem	2.169.110,
4	Gebouwen te Elsene	2.544.947,
5	Technisch uitzendingsmaterieel	5.639.942,
6	Modulatie-materieel.	881.293,
7	Allerlei materieel	9.310,
8	Materieel van de Tentoonstelling 1935	174.852,
9	Werkplaats Veltem	24.710,
10	Werkplaats Brussel	84.623,
11	Laboratorium	311.198,
12	Muziekinstrumenten	168.095,
13	Mobilair Alg. Administratie	524.129,
14	Mobilair Veltem	30.799,
15	Mobilair van de Tentoonstelling 1935	67.825,
16	Muziekbibliotheek.	449.330,
17	Fransche letterkundige bibliotheek	20.525,
18	Vlaamsche letterkundige bibliotheek.	31.854,
19	Studiekosten-Brussel. (geb.)	413.180,
20	Akte-kosten Brussel (Terrein te Elsene)	10.558,
		17.901.434

gevoerd op 31 December 1935.

UITGEVOERDE op 31/12/35	BLIJVENDE WAARDE	DELGINGPERCENT
—	125.953,88	—
—	4.219.191,20	—
1.626.893,84	542.217,13	75 t. h.
—	2.544.947,84	—
4.934.476,15	705,466,55	87 1/2 t. h.
881.293,14	—	—
9.310,—	—	—
174.852,—	—	—
24.710,65	—	—
84.623,45	—	—
311.198,98	—	—
168.095,91	—	—
524.129,40	—	—
30.799,10	—	—
67.825,—	—	—
449.330,83	—	—
20.525,92	—	—
31.854,04	—	—
203.278,10	209.902,25	49,19 t. h.
—	10.558,75	—
9.543.196,51	8.358.237,60	

Vastgelegde beleggingskredieten, die op 31 December 1935 niet werden aangewend en op het dienstjaar 1936 kunnen overgeschreven worden

(Art. 7 hoofdstuk I van het Reglement op de Boekhouding)

	Kredieten 1935	Aangewend in 1935	Over te schrijven op 1936 (noodige som.)
1 ^o Uitzendingsmaterieel	181.173,75	—	132,500,—
2 ^o Modulatie-materieel	284.426,82	248.702,07	15.800,—
3 ^o Laboratorium-materieel	413.024,50	152.468,51	220.000,—
4 ^o Reportagewagen	330.000,—	—	330.000,—
	<u>1.208.625,07</u>	<u>401.170,58</u>	<u>698.300,—</u>

Verantwoording

A. — EXPLOITATIEKOSTEN

I. Verklaring van den bijslag :

Artikel 2. — Verschil : Fr. 724,05.

Dit verschil komt voort uit het betalen der eereloonen, dat nu geregeld langs den Postcheckdienst geschiedt.

Artikel 3. — Verschil : Fr. 57.818,55.

Dit tekort komt voort uit :

1° de wegens de reorganisatie noodig gebleken aanwerving van tijdelijk personeel . . . . .fr. 46.142,55

2° het tekort op de rekening wedden van het administratief personeel . . . . .fr. 38.907,50

Dit verschil komt voort uit :

a) de aanwerving van het in het reorganisatieplan voorzien nieuw personeel (inspecteur-generaal, hoofd van het administratief departement, hoofd van het programma-departement, directeur van het personeel, secretaris van de schoolradio). Deze aanwervingen werden gedaan volgens besluiten van den Raad van Beheer.

b) de verhooging van de wedde van verschillende leden van het administratief personeel (besluit van den Raad van Beheer, d.d. 26 Maart 1935).

Fr. 85.050,05

Af te trekken :

Besparing verwezenlijkt op de andere posten van dit artikel. . . . .fr. 27.231,50

BLIJFT NETTO-VERSCHIL. .fr. 57.818,55

Artikel 5. — Verschil : Fr. 4.087,05.

Dit verschil komt voort uit :

1° de verhooging van de wedde van een lid van dezen dienst (besluit van den Raad van Beheer d.d. 23 Maart 1935) . . . . .fr. 3.000,—

2° van het tekort op de andere posten van dit artikel, wegens uitbreiding van beide diensten in den loop van het dienstjaar 1935 (sterker propaganda). .fr. 1.087,05

Fr. 4.087,05

Artikel 8. — Verschil : 8.303 frank.

Dit tekort werd vergoed door het krediet van 10.000 frank, goedgekeurd door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 21 Maart 1935, met het oog op de deelneming aan de kosten van het Congres voor Internationaal Recht.

Artikel 10. — Verschil : Fr. 98.352,47.

Dit verschil werd vergoed door de hierna volgende, door den Raad van Beheer goedgekeurde kredieten :

1 ^o Krediet voor het aankopen van kantoorbehoef- ten, drukwerk. Besluit van den Raad van Beheer, d.d. 24 September 1935 . . . . . fr.	49.500,—
2 ^o Krediet ten behoeve van de bijkomende uit- gaven voor kosten van telefoon, telegraaf en post. Besluit van den Raad van Beheer, d.d. 18 Februari 1936. . . . . fr.	53.000,—
	Fr. 102.500,—

Af te trekken :

Besparing verwezenlijkt op de andere posten van dit artikel . . . . . fr.	4.147,53

BLIJFT NETTO-VERSCHIL. fr. 98.352,47

Artikel 13. — Verschil : Fr. 12.567,85.

Dit verschil werd vergoed door het bijkomend krediet van 15.000 frank, door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 28 Februari 1935 goedgekeurd ter bestrijding van de kosten voor examens van muzikanten.

Artikel 20b. — Verschil : 59.425 frank.

Dit verschil komt voort uit :

1 ^o het door den Raad van Beheer, in zijn verga- dering van 23 Maart 1935 goedgekeurd krediet, voor het aanwerven van twee orkestmeesters, resp. belast met het dirigeren van 12 en 10 concerten tegen 2.400 fr. per concert	52.800,—

2° het verkeerd boeken op dezen post van de vol-
gende eereloonen :

a) eereloon uitbetaald aan een orkestmeester, voor proeftijd bij het genre-orkest, in de maand Augustus. fr.	1.125,—

Over te dragen fr. 53.925.—

Overdracht fr. 53.925,—

Dit eereloon diende normaal geboekt op artikel 20a van de begrooting. De besparing op artikel 20a wordt derhalve gebracht op

59.414,70— 1.125,— = fr. 58.289,70.

b) eereloon uitbetaald aan vreemden orkestmeester.	fr.	5.500,—
	Fr.	59.425,—

Dit eereloon diende normaal geboekt op art. 22 van de begrooting. Het tekort op artikel 22 wordt dus gebracht op 181.707,13 + 5.500 = fr. 187.207,13.

Artikel 21b. — Verschil : Fr. 211.053,75.

Dit tekort komt voort uit het boeken, op dezen post, van de eereloonen, uitbetaald aan toegevoegde muzikanten, die de orkesten versterkten in afwachting van de op de begrooting 1935 voorziene aanwerving der vaste muzikanten. Deze aanwervingen hadden enkel in April en Mei van het afgelopen jaar plaats; hieruit worden aan den eenen kant het tekort van fr. 211.053,75 op art. 21b en, aan den anderen kant, gedeeltelijk althans, het batig saldo van fr. 471.609,95 op de begrooting « Wedden der vaste muzikanten » verklaard.

Artikel 21c. — Verschil : Fr. 46.777,15.

Dit tekort is toe te schrijven aan de volkomen ontoereikende budgetaire vooruitzichten ter bestrijding van dergelijke uitgaven. Daar de vaste muzikanten recht hebben op 15 dagen betaald verlof en de maandelijksche uitgaven der vaste orkesten ongeveer 300.000 fr. belopen, diende hier een uitgave van 150.000 frank in 't vooruitzicht gesteld, met daarenboven een vooruitzicht voor de toegevoegde muzikanten die de zieke muzikanten vervangen. Toch dient er anderzijds op gewezen dat, gedurende het verlof van de muzikanten, concerten buiten de studio's uitgezonden worden (Kursaal Oostende, Casino Knocke, Alexys, enz.); hierdoor kunnen de in 't vooruitzicht gestelde uitgaven in zekere mate verminderd worden. Tijdens het afgelopen jaar waren deze uitgaven echter hooger, daar de vaste muzikanten, uit hoofde van de Tentoonstelling te Brussel, hun verlof in 't begin van 't jaar moesten nemen en derhalve maar gedeeltelijk konden vervangen worden door lijnuitzendingen.

Artikel 22. — Verschil : 181.707,13.

Verschil	.fr.	181.707,13
Bij te voegen volgens verklaring op artikel 20b (zie 2. - b)	.fr.	5.500,—
TOTAAL TEKORT		.fr. 187.207,13

Ingevolge de door den Raad van Beheer goedgekeurde kredieten wordt dit tekort gebracht op :

Tekort	.fr.	187.207,13

Af te trekken :

a) Krediet, op 16 April 1935 op den muziekdienst goedgekeurd voor het aanwerven van vreemde artisten . . . . .fr. 30.000,—

b) Krediet, op 16 April 1935 op den muziekdienst goedgekeurd om de uitzendingen van het Radio-kabaret te kunnen voortzetten . . . . .fr. 49.600,—

79.600,—

BLIJFT .fr. 107.607,13

Dit tekort komt voort uit het feit dat op de medewerking van verenigingen meer beroep gedaan werd dan voorzien was, daar de aanwerving van de vaste muzikanten niet in het gewenschte tempo kon geschieden. Op de wedden van deze muzikanten kon een besparing van fr. 471.609,95 verwezenlijkt worden, die, zooals hooger op art. 21b) werd verklaard, dienen afgetrokken van fr. 211.053,75.

Het batig saldo wordt aldus gebracht op fr. 471.609,95—211.053,75 = fr. 260.556,20 en vergoedt ruimschoots het tekort van fr. 107.607,13 van artikel 22.

Artikel 24. — Verschil : Fr. 13.428,15.

Dit verschil komt voort uit den aankoop van nieuwe fonoplaten, wegens verhooging van zendtijd, en ter vervanging van versleten platen.

Artikel 27b. — Verschil : Fr. 42.771,95.

Dit verschil werd aan den Raad van Beheer ter goedkeuring voorgelegd.

Artikel 33. — *Verschil* : Fr. 54.168,56.

Ingevolge een vergissing bij het boeken wordt dit verschil tot het hierna volgend totaal herleid :

Verschil . . . . .fr. 54.168,56

A/ te trekken :

Totaal der facturen dat verkeerdelijk op het artikel van de begrooting geboekt werd en het voorwerp uitmaakt van uitgaven voor de Schoolradio (drukken van de « Mededeelingen ») . . . . .fr.

16.539,31

BLIJFT.fr. 37.629,25

Dit verschil is grotendeels toe te schrijven aan de kosten voor huur van betaalde kabels, bij de Regie der T.T., voor de uitzendingen naar Kongo. Alleen deze kosten die voor dit jaar 372.390 fr. bedragen, overschrijden reeds het totaal van de begrooting, met 372.390—350.000 = 22.390 frank.

Het saldo der uitgaven, hetzij fr. 37.629,25—22.390 = fr. 15.239,25, vertegenwoordigt :

1° Vergoeding uitbetaald aan den omroeper voor Kongo. . . . .fr. 10.559,25

2° Kosten voor het drukken van de programma's voor Kongo. . . . .fr. 4.680,—

TOTAAL.fr. 15.239,25

De op artikel 33, « Uitzendingen voor de Scholen », verwezenlijkte besparing wordt derhalve gebracht op fr. 143.685,20—16.539,31 = fr. 127.145,89.

Artikel 35. — *Verschil* : Fr. 188.784,11.

Dit tekort wordt vergoed door het bijkomend krediet van fr. 188.706,36, door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 18 Februari 1936 goedgekeurd.

Het verschil van fr. 77,75 is te verklaren uit het feit dat de rekeningen nog niet definitief afgesloten waren op het oogenblik dat het bijkomend krediet werd aangevraagd.

β. — UITGAVEN VOOR GEWONE BELEGGINGEN

Verklaring van den bijslag.

Artikel 1d). — *Verschil* : Fr. 5.313,05.

Dit verschil komt voort uit het feit dat op dit artikel van de begrooting een som van fr. 15.968 werd geboekt voor den aankoop van een draaibank, die op deze begrooting niet voorzien was. De aankoop van deze draaibank was voorzien op de begrooting « Werkplaats Veltem », artikel 1c). Het boeken op de begrooting « Werkplaats Brussel » wordt verklaard door het feit dat de oude draaibank uit de werkplaats te Brussel naar Veltem gezonden werd en door de nieuwe vervangen. Dit tekort wordt dus aangezuiverd door de op de begrooting « Werkplaats Veltem » verwezenlijkte besparing van fr. 29.589,35.

Artikel 3. — *Verschil* : Fr. 53.599,25.

Dit verschil wordt gebracht op :

Tekort. . . . . fr. 53.599,25

Af te trekken :

Bijkomend krediet, door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 24 September 1935 goedgekeurd voor het aankopen van mobilair. . . . . fr. 40.000,—

Fr. 13.599,25

Dit laatste tekort komt voort uit de noodzakelijkheid waarin het N. I. R. zich bevond om, nog op 't einde van het dienstjaar, kantoormeubelen te koopen, ten einde de lokalen en de kantoren te kunnen voorzien van materieel en mobilair (kantoor van het Hoofd van het administratief departement, lokalen van dienst van het classement, kantoor van den dienst voor Schoolradio. enz.).

Artikel 1h). — *Verschil*. . . . . fr. 174.852,—

Artikel 4. *Verschil*. . . . . fr. 67.825,—

Totaal verschil. . . . . fr. 242.677,—

Het materieel en het mobilair dat reeds in de Tentoonstelling gediend had, werd aangekocht.

C. — TABEL DER IMMOBILIËN

Verklaring van de weglatingen

Artikel 10. — Weglating : Fr. 249,10.

Deze som werd weggelaten, daar de hierna vermelde gereedschappen versleten waren en diensvolgens buiten dienst gesteld werden :

2 soldeerbouten, tegen fr. 109,50.	219,—
1 schroevendraaier . . . . . fr.	2,50
1 mes voor electricien.	15,—
1 nijptang	12,60
	Fr. 249,10

Artikel 11. — Weglating : 1.253 frank.

1° Voor buiten gebruik gestelde gereedschappen :

1 soldeerbout. . . . . fr.	108,—
1 motor, 4 polen, wikkeling	225,—
	333,—

2° Voor overdracht naar rekening magazijn :

1 attenuator . . . . . fr.	290,—
1 volume controle. . . . . fr.	630,—
	920,—

Fr. 1.253,—

Artikel 13. — Weglating : 6.900 frank.

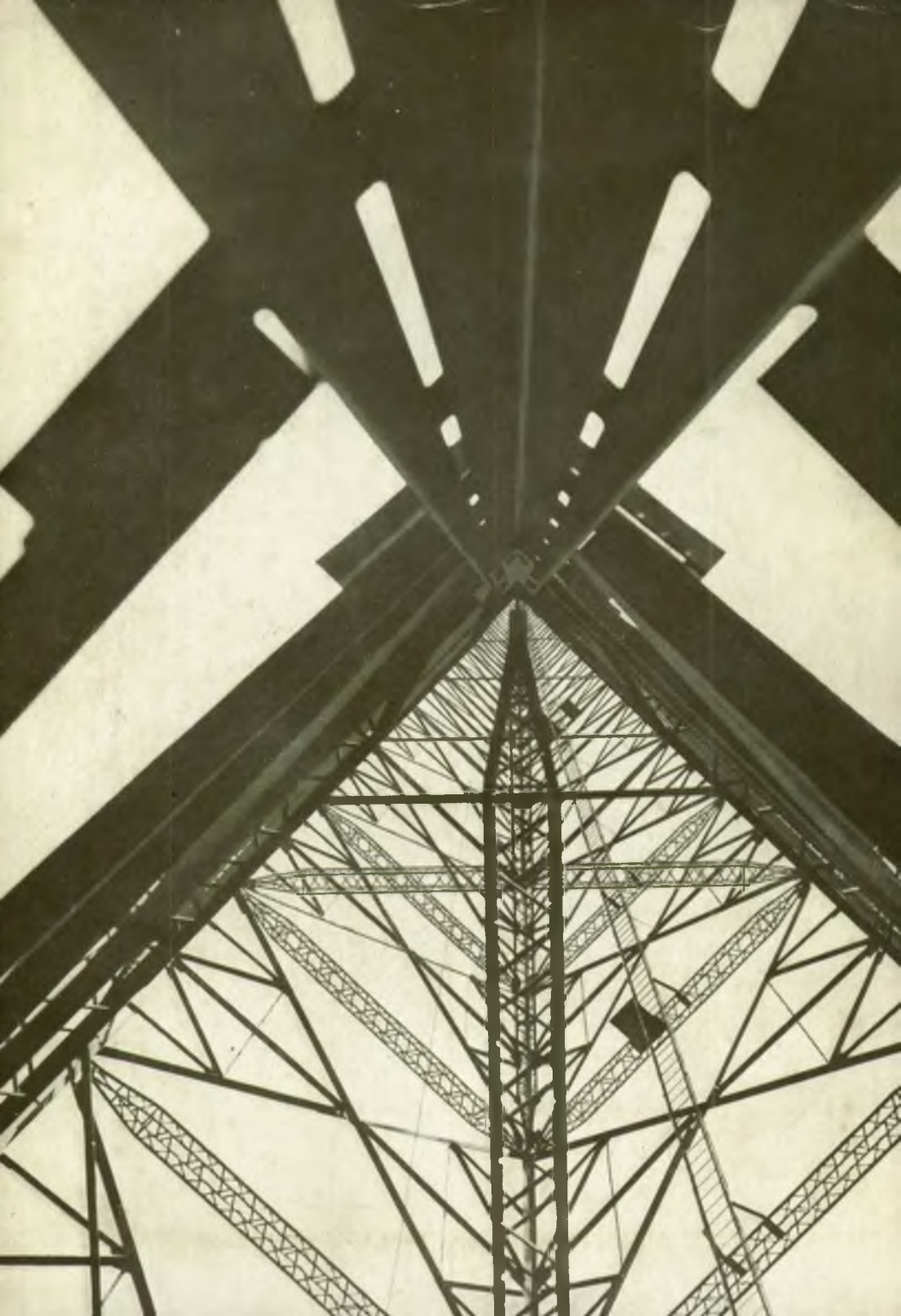
Weglating tegen den in den inventaris opgeteekenden prijs, ingevolge den verkoop van het hierna vermeld mobilair :

1° 1 schrijfmachine « Olivetti », instemming van den Raad van Beheer, d.d. 26 Januari 1935 . . . . fr. 1.000,—

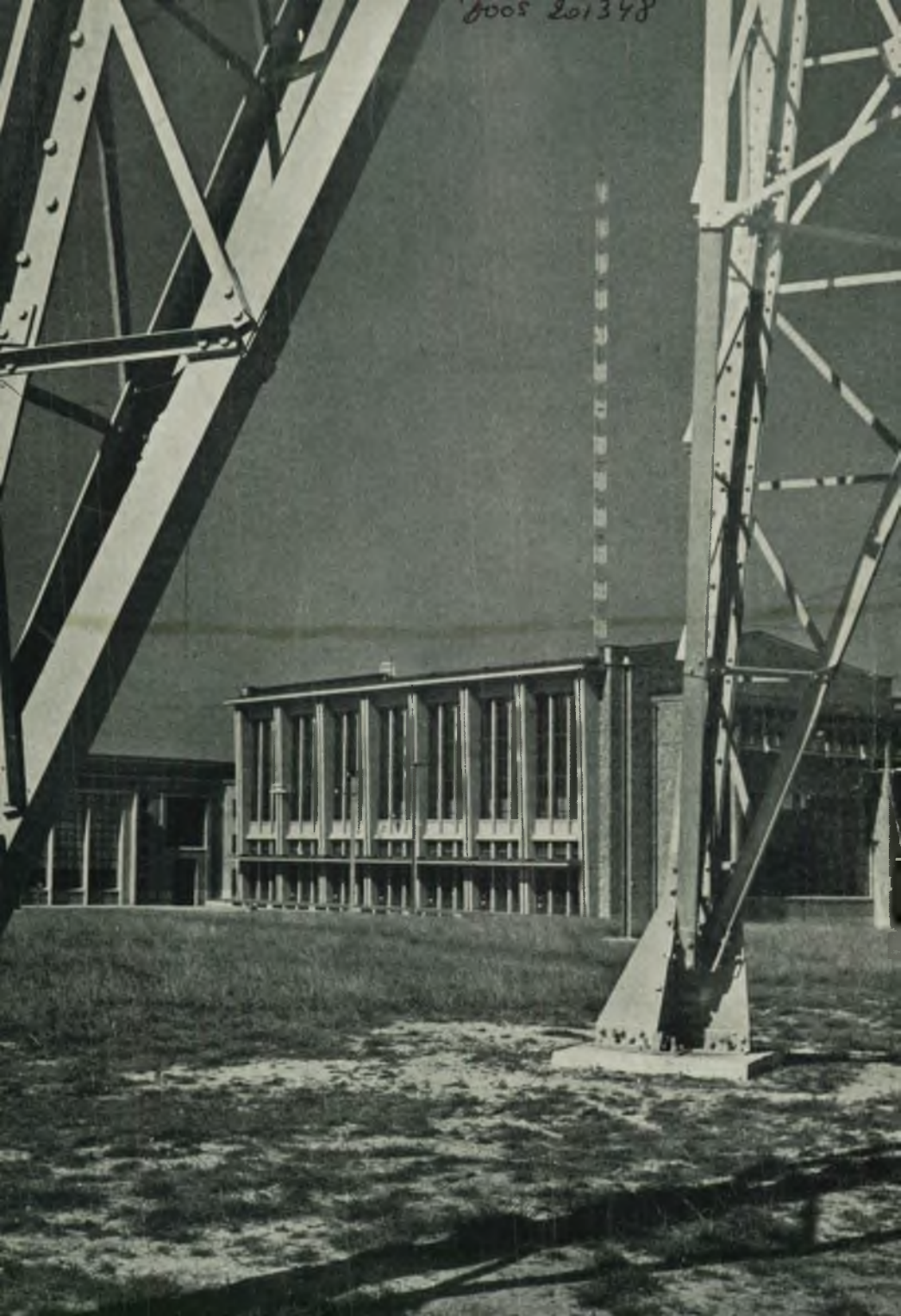
2° 1 rekenmachine « Addo » vervangen door een elektrische rekenmachine; eenvoudige ruiling, mits betaling van een supplement. (Toestemming van den Directeur-generaal, d.d. 27 Februari 1935). . . . fr. 2.900,—

3° 1 duplicatormachine « Gestetner », instemming van den Raad van Beheer, d.d. 21 Mei 1935 . . . . fr. 3.000,—

Fr. 6.900,—

0008 201348

OP XVII OKTOBER MCMLII HEEFT

Z. M. KONING BOUDEWIJN

het ZENDCENTRUM van het BELGISCH NATIONAAL
INSTITUUT VOOR RADIO-OMROEP
te Waver-Overijse ingewijd

in de tegenwoordigheid van de Leden van de Raad van Beheer :
De Heer P. W. SEGERS, Minister van Verkeerswezen, Voorzitter;
De Heer J. KUYPERS, Ondervoorzitter;

De leden :

De HH. A. ANDRE, R. BORN, P. CLERDENT, F. DEPRESSEUX,
H. KUYPERS, J. LUYTEN, A. MAERTENS, M. NUYENS,
J. PLATEUS, P. VAELEN, E.P. VAN GESTEL (O.P.)

en

de Administrateurs-Directeurs generaal :

De HH. J. BOON, Th. FLEISCHMAN, F. MORTIAUX.

ZENDCENTRUM VAN GROOT VERMOGEN VAN HET N.I.R. TE WEVER-OVERIJSE

HET DOEL

Na de toepassing van het Plan van Kopenhagen, dat de verdeling der golflengten in Europa omvat, bleek het noodzakelijk het vermogen en de draagwijdte van onze zenders te vergroten, om een betere beluistering der twee nationale programma's — Vlaamse en Franse — mogelijk te maken.

Daarenboven, behoorde het N.I.R., in de best mogelijke voorwaarden, uitzendingen op korte golven te verzorgen van programma's bestemd voor de Kolonie en andere werelddelen.

Met dit doel, heeft de Raad van Beheer van het N.I.R. beslist een zendcentrum van groot vermogen op te richten te Waver-Overijse, van waaruit voortaan de Vlaamse en Franse nationale programma's op middengolven en programma's bestemd voor de Kolonie en de andere werelddelen, op korte golven uitgezonden worden.

ALGEMEEN OVERZICHT

Het zendcentrum te Waver-Overijse bevat enerzijds een gebouwencomplex, waarin de zenders zijn ondergebracht, en anderzijds een geheel van 11 antennes, over een terrein verspreid en met de zenders verbonden door voedingslijnen of feeders.

DE GEBOUWEN

Het gebouwencomplex bestaat uit drie delen, waarvan het totaal volume ongeveer 56.000 m^3 bedraagt en dat is ingedeeld als volgt :

- het eigenlijke zendergebouw;
- een gebouw voor het electrisch onderstation;
- tussen beide genoemde delen in, een vleugel, waarin verschillende hulpdiensten zijn ondergebracht.

Het geraamte van dit gebouwencomplex in gewapend beton, rust op een fundering bestaande uit bijna 200 elementen, die de last op vaste grond overbrengen.

De buiten- en binnenmuren werden in Boomse steen verwezenlijkt; de gewelven en vloeren werden, hetzij in gewapend beton uitgevoerd, hetzij in panelen uit holle steen, waar de draagwijdte en de belasting dit toeliet.

De volumes beton- en metselwerk belopen respectievelijk 7.200 en 3.500 m^3 .

De grote afmetingen van dit gebouw maakten voegen voor thermische uitzetting nodig, ten einde barsten te vermijden.

Het platte dak der verschillende delen van het gebouwencomplex werd bedekt met koperen platen, met het doel de waterdichtheid te verzekeren en ook de algemene faradisatie te vervolledigen.

Het eigenlijke zendergebouw heeft een volume van ruim 33.000 m³ en bevat twee boven elkaar gelegen zalen. In de bovenste zaal, waarvan de hoogte 10 meter benadert en geen tussensteunpunten bevat, zijn de eigenlijke zenders ondergebracht. Allerlei hulptoestellen, zoals de voeding der gloeidraden, hoogspanningsgelijkrichters en filters, kunstantennes, koelsystemen door water en lucht en gekoppeld met de luchtconditionering van de zenderzaal, zijn in de bovenste zaal aangebracht. Als betere beveiliging tegen koude, en om toch voldoende daglicht te verkrijgen, zijn in de zijwanden der zenderzaal dubbele ruiten met luchtledige tussenruimte ingewerkt.

Het gebouw van het elektrisch onderstation, waarvan 12 en 39 meter de afmetingen zijn, heeft een geraamte in voorgespannen beton. Het volume van deze vleugel bedraagt 7.500 m³, waarvan 1/3 voorbehouden is aan de Dieselzaal; de overige 2/3 zijn ingenomen door hoogspanningscellen op 36 en 6,6 Kilovolt en door persluchtgroepen op het gelijkvloers, terwijl de lastschakelaars op de verdieping zijn opgesteld. Alleen de Noorderzijde is bezet met dubbele ruiten, waartussen doorschijnende glaswol is geperst, nogmaals om de warmte-isolering te verbeteren.

De middenvleugel. Het zendergebouw en het onderstation zijn onderling verbonden door een middenvleugel, die over 88 meter de voorgevel uitmaakt. Het gedeelte aan de linkerhand, verdeeld over drie niveau's, bevat de vestibule, de vertrekken van de huisbewaarder, de verblijfplaatsen voor het personeel, de stookkamer, de kantoren, de laboratoria en de hulpstudio's. Het gedeelte rechts groepeert op twee niveau's, de garage, de werkplaatsen, de magazijnen en de losplaats.

DE ZENDERS MET GROOT VERMOGEN

Er zijn vier zenders met groot vermogen voorzien, waarvan twee op middengolven en twee op korte golven. Om de onderbrekingen, te wijten aan een defect der hoogspanningsgelijkrichters, tot een minimum te herleiden, werd een mogelijkheid van automatische en zeer snelle omschakeling van deze elementen voorzien.

De zenders op middengolven hebben elk een vermogen van 150 Kilowatt, wat trouwens beantwoordt aan het door het Plan van Kopenhagen toegelaten maximum. De verhouding tussen het aan de antenne afgeleverd vermogen en het uit het net opgeslorpte vermogen, die wij hier als rendement aannemen, overtreft 42 %. Eén dezer zenders is bestemd voor de uitzending van het Vlaamse nationaal programma, de andere van het Franse nationaal programma.

De twee zenders op korte golven hebben een vermogen van ongeveer 100 Kilowatt; hun golflengte kan

tussen 11 en 51 meter ingesteld worden. Zij zijn elk verbonden aan een der acht antennes voor de korte golf en worden gebruikt voor de koloniale en de werelduitzendingen.

In sommige gevallen en om de voortplanting naar een bepaalde zone van de wereld in de gunstigste voorwaarden te laten geschieden, zullen deze programma's naar Leopoldstad uitgezonden worden, om aldaar door de bestaande 50 Kilowatt-zender te worden wederuitgezonden naar de te bereiken zone.

DE RESERVEZENDERS

Om de onderbrekingen der uitzending tot een minimum te beperken, werden voor midden- en korte golven reservezenders met een vermogen van 20 Kilowatt voorzien, die volledig onafhankelijk werken van de zenders van groot vermogen. In het huidige stadium der uitvoering, zullen twee reservezenders voor middengolven en één voor korte golven worden opgesteld.

HET ELECTRISCH ONDERSTATION

De elektrische energie wordt door de electriciteitsmaatschappij normaal op een spanning van 36.000 Volt geleverd. Een reserve-aansluiting op het net op 6.600 Volt werd voorzien. Het geïnstalleerd vermogen bij deze twee spanningen bedraagt respectievelijk 4.000 en 1.200 Kilovolts-Ampères.

Indien de netspanning wegvalt, starten automatisch twee Dieselalternator-groepen met een eenheidsvermogen van 325 PK. Deze Dieselgroepen laten toe de uitzending voort te zetten over de reservezenders van 20 Kilowatt.

DE ANTENNES

De drie antennes voor middengolven bestaan uit ijzeren masten, rustend op hun fundering over porceleinen isolatoren en alzo volledig van de aarde geïsoleerd. De hoogte dezer masten belooft respectievelijk 245, 165 en 90 meter; de eerste twee zijn bestemd voor de uitzending der Vlaamse en Franse nationale programma's en de derde is hun reserve-zender.

De hoogten van de eerste twee masten komen ongeveer overeen met de helft van de gebruikte golflengte; het gevolg hiervan is een verbetering van het stralingsrendement en een vermindering van de fading bij de ontvangst.

De masten hebben een driehoekige doorsnede; de zijde van deze driehoek is ongeveer 3 meter lang voor de mast van 245 meter; het gewicht van deze laatste bedraagt 105 Ton. Hij wordt op drie verschillende niveau's door een kroon van drie stalen kabels, voorzien van isolatoren, vastgehouden. De totale belasting van de steunisolator kan 200 Ton bereiken bij hevige wind. De aardgeleider bestaat uit 120 koperdraden met een lengte van 245 meter; deze koperdraden zijn op geringe diepte

ingegraven volgens stralen van een cirkel waarvan de mast het middenpunt is en die een oppervlakte van 19 Ha. beslaat.

Het antennestelsel voor korte golven omvat acht eenheden :

- twee dipoolvlakken gericht naar de Kolonie en bestemd om respectievelijk in de 16 meter- en 31 meterbanden te stralen;
- zes ruitantennes, waarvan :
  - twee gericht zijn naar Belgisch-Kongo en Zuid-Afrika;
  - één naar Noord-Amerika;
  - één naar Zuid-Amerika;
  - één naar het Verre Oosten;
  - één naar Noord- of Zuid-Europa.

De eerste vijf ruitantennes zijn dubbel, de laatste is enkel en omkeerbaar.

De verschillende antennes zijn met de zenders verbonden door voedingslijnen of feeders, waarvan de totale lengte 1.500 meter bereikt voor de middengolven en 2.300 meter voor de korte golven.

Het zendcentrum van groot vermogen is uitgerust met een homogeen geheel van zenders op midden- en korte golven; de concentratie ervan heeft toegelaten de kosten van eerste instelling en uitbating in belangrijke mate te verminderen.

BELGISCH NATIONAAL INSTITUUT
VOOR RADIO-OMROEP

Roepnaam :

BELGISCHE NATIONALE RADIO-OMROEP